

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnihstvom prejeman:
celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5—
na mesec 1—90

Iskajo vsak dan svojo iznajdnost in pravičnost.

Inserati veljajo: petstopenjska peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posebna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6—50
na mesec 2—30

za Nemčijo:
celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravištvu: Knaflcova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 65.

Župan ni potrjen!

Odločitev je padla! Izvolitev Ivana Hribarja za ljubljanskega župana ni dobila najvišjega potrjenja. Podžupan dr. Ivan Tavčar je bil telegrafično poklican na deželno predsedništvo in mu je bil tam izročen danes dopoldne naslednji dekret:

Št. 3. res.

Ljubljana, 21. avg. 1910.

Genjenemu predsedstvu občinskega sveta stolnega mesta ljubljanskega v roke gospoda podžupana dr. Ivana Tavčarja, deželnega odbornika itd.

v Ljubljani.

Njegovo e. in kr. Apostolsko Velikanstvo blagovoli je z najvišjim odločilom z dne 6. avgusta t. l. izvolitev gospoda občinskega svetovaleca Ivana Hribarja županom stolnega mesta ne potrditi.

Vedel ukaz gospoda ministra za notranje stvari z dne 19. avgusta t. l. št. 8474 M. l. obveščam o tem Vaše Preblagorodje s povabilom, takoj potrebno ukreniti, da se nemudoma vrši volitev drugega župana v smislu občinskega reda in volilnega reda za stolno mesto ljubljansko z dne 5. avgusta 1887 št. 22, deželni zakonik.

S tem se reši poročilo mestnega magistrata z dne 4. maja t. l. št. 13751.

G. kr. deželni predsednik:
Schwarz.

Ivan Hribar torej ni potrjen! Ta mož, ki je s svojo železno vztrajnostjo izkopal ljubljansko mesto izpod potresnih razvalin, ta mož, poln velikih idej, jeklene volje in čudovite delavnosti, ki je iz propadle Ljubljane napravil moderno mesto, ki je prejšnje provincijalno gnezdo opremil z najmodernejšimi velikomestnimi pridobitvami, ki je vse svoje izredne zmožnosti posvečal mestni upravi, ta mož sedaj ni potrjen kot župan ljubljanski.

Petkrat je bil že Ivan Hribar potrjen kot župan, petkrat ni bilo proti njemu najmanjšega pomisleka, petkrat je vlada priznala, da je Ivan Hribar pravi mož za župana — sedaj pa naenkrat ni to več.

Hribar se od dneva, ko je prvič zasedel župansko mesto gotovo ni na

slabše spremenil, ali spremembe so se zgodile v vladnih krogih, zgodile so se velike spremembe v razmerju med vladnimi močmi in med narodnonapredno stranko in zato je moral Hribar pasti.

Nepotrđitev Ivana Hribarja za župana ljubljanskega je kruto in nezasluzeno žaljenje tega prezsluznega moža, čigar ime se bo še stoletja imenovalo z iskreno hvaležnostjo kot župana vseh županov, kar jih je doslej imelo ljubljansko mesto. Nepotrđitev je udarec za vso narodnonapredno stranko in v odločnem nasprotju z duhom občinske avtonomije. Krivica je to, velikanška krivica.

Toda — mirno kri! Z nepotrđitvijo našega dosedanjega župana je vlada ustvarila krizo, kakršne v Ljubljani še ni bilo in v tej krizi se mora pokazati popolna disciplina v stranki, v tej krizi je poslušati samo glas razuma, samo glas pameti in nič drugega.

Narodno — napredna stranka stoji brezpogojno na strani svojega načelnika in dosedanjega župana Hribarja. Kakor vsa ta dolga leta kar je bil župan, tako uživa tudi sedaj popolno zaupanje cele stranke in stranka mu bo to zaupanje tudi ohranila in v dokaz tega položila v Hribarjeve roke odločitev, kaj naj se zgodi, ali naj se občinski svet upre in naj Hribarja zopet voli za župana ali naj tega ne stori. Zvestobo za zvestobo. Po tem načelu se bo ravnala stranka in v smislu tega načela se zgodi to, kar bo Hribar hotel.

Z nepotrđitvijo dosedanjega župana je nastal položaj, ki je veliko preveč resen in veliko prevažen za vso stranko, da bi se smeli kako igrati z ognjem. Mirno kri! Javnost se lahko zanese na svojega dosedanjega župana in na ves občinski svet, da se bo ta kriza, ki jo je tako po nepotrebnem, tako brez vzroka in povoda povzročila vlada, ročila take, da bo v korist ljubljane in narodno-napredne stranke.

Črna gora — kraljestvo.

Prihodnjo nedeljo postane Črna gora kraljestvo. Narodna skupščina stori ta sklep v proslavo petdesetletnega vladanja kneza Nikole in s tem bo zaključen in kronan proces osvo-

bojenja te po obsegu sicer male, a po veljavi njenega vladarja velike države.

Črnagora je najstarejša med državami na nekdanjem ozemlju turškega cesarstva. Bila je svobodna in neodvisna, ko ni še bilo ne Grške, ne Rumunske, ne Srbije, ne Bolgarije. Z mečem je varovala svojo svobodo, a bila je brez vsakega pomena za ostali svet, dokler ni po umoru kneza Danila leta 1860. prevzel vlado knez Nikola.

V petdesetih letih svojega vladanja je knez Nikola pridobil svoji državi in sebi ter svojemu rodu znamenito mednarodno veljavo in stopi sedaj med neodvisne kralje ne le kot ravnopraven, nego tudi kot visokočislani član.

Kaj pa je tudi vse storil za svojo domovino. Proslavil se je kot vojskovodja in v vojni s Turčijo izbojeval zmago za zmago. Uspeh teh zmag je bil, da je postala Črna gora za polovico večja kakor je bila prej in da je dobila neposredno zvezo z morjem. Sicer je zloglasni berlinski kongres omejil svobodo Črne gore na morju, ali tudi ta zadnji zadržek popolne neodvisnosti je padel in s tem je postalo mogoče, da se proglasi Črna gora za kraljestvo.

Knez Nikola pa se ni proslavil samo kot vojskovedja in diplomat, nego tudi kot pesnik, kot državnik in kot pospeševalec kulturnega in gospodarskega razvoja svoje države in uživa kot vladar in Slovan zlasti med slovanskimi narodi največjo popularnost, ki ni dosti obledela zaradi preveč monarhističnih sredstev, s katerimi je zatrl nezadovoljne elemente v svoji državi.

Knez Nikola si je s svojo diplomatično spretnostjo pridobil tako stališče v Evropi, kakršnega ni še nikdar imel vladar tako majhne in revne države. Male balkanske države vladar je danes v najtesnejših stikih z velikani med vladarji. Knez Nikola, ki ni imel ob nastopu vladanja nobenega sorodnika zunaj meja svoje kneževine, je danes po svojih hčerah v svaštvu s prvimi vladarskimi rodovinami. Srbski kralj Peter je njegov zet, dve njegovi hčeri sta poročeni z ruskimi velikimi knezoma in sta v svaštvu s carjem, tretja hči črnogorskega kneza je kraljica italijanska, četrta hči je poročena s princem Battenbergom in veže črnogorsko dinastijo z angleško. To so rodbinske zveze največjega političnega pomena.

Vse balkanske države so se iz kneževin premenile v pridobitvijo po-

polne neodvisnosti v kraljestvo. Tako najprej Rumunija, potem Srbija, potem Bolgarija. Sedaj se zgodi to s Črno goro. Proklamacija se bo izvršila s tako slovesnostjo kakor še nobena. Tega značaja ne bo dala Črna gora svoji proklamaciji sama, marveč dale ji ga bodo evropske vlesile. Vse velike države pošljejo posebna brodogva in posebna odposlanstva, ruskega carja bo zastopal njegov brat, italijanski kralj pride s kraljico, bolgarski kralj je že prišel. Vse to kaže pomen te slavnosti, vse to ilustrira mednarodno veljavo črnogorskega vladarja in tega bo vesel, kdor čuti slovansko.

Klerikalni nashok na Istro.

»Narodnost je poganstvo!« je nekajdaj vzkliknil dr. Mahnič. In tega gesla se je dr. Mahnič kot pristen klerikalec zvesto držal. Dr. Mahnič je kot oče klerikalizma na Slovenskem vedno in povsod izvajal ideje klerikalizma, tistega klerikalizma, ki ne znači po modernem pojmovanju nič drugega, nego zlorabo vere, religije v strankarske politične svrhe. Današnji klerikalec so zvesti nasledniki srednjeveških germanskih in francoskih kraljev in viteзов, ki so z ognjem in mečem udarili na polabske Slovence, da jih silijo sprejeti krščansko vero. Ni jim šlo za vero, temveč so vero zlorabili, da morejo narod polabskih Slovanov politično podjarmiti. Da so pa dobili od Rima za to klanje oblast in blagoslov, ki bi deloval na široke mase, korumpirali in podkupovali so papeže s tem, da so jim darovali dežele in mesta. Tako so ti srednjeveški klerikalec uničili velik in miroljuben slovanski narod, na čigar razvalinah se dandanes šopiri ošabna Prusija.

Kar so v srednjem veku delali germanski roparski vitezi proti polabskim Slovanom, z dovoljenjem in blagoslovom bogato plačanega Rima, ravno isto dela dandanes z modernimi sredstvi slovanofobska dunajska politika med avstrijskimi južnimi Slovani. Sredstva so se izpremenila. Ogenj, meč so se nadomestila z modernimi sredstvi civilizacije. So to nemška društva, kakor »Piusverein«, »Leoverein«, ki imajo ogromne dohodke, s katerimi vzdržujejo klerikalne liste in smotre. So to vladne naredbe, ki pospešujejo klerikalne

organizacije. So to jezuiti, moderna klerikalna armada, ki dirigirajo to klerikalno organizacijo sporazumno s škofi.

Splošno je znano, da so jezuiti najspretnejša in najposobnejša vojska za politično — klerikalne svrhe držav proti narodom. Jezuiti so ugnobili Poljsko, jezuiti so dovedli na rob propada Špansko, jezuiti so v borbi za svobodo Italije igrali strašno in veliko vlogo itd. Ravno vsled tega so jezuiti v javnosti nepopularni. Jezuiti to prav dobro vedo. Za to delajo v temi, za kulisami.

Kakor smo že opetovano naglašali, je glavni vodja avstrijskih jezuitov, ki vodijo in organizirajo klerikalno politiko na slovanskem jugu, p. Puntigam na Dunaju in p. Kamilo Zabeo v Zagrebu. Ta dva sta, ki izza kulis delata klerikalno politiko med Slovenci in Hrvati. Razni Jeglič, Mahnič in Stadlerji so pa ponižni sluge tega jezuitskega »generalštaba«. Na Slovenskem gre žito te jezuitske — klerikalne politike precej dobro v klasje. Vrgli so se z vso silo na Bosno in Hercegovino, kjer so jim pa za zdaj temeljito prečrtali njihove nečedne namene. Hočejo pa spraviti v politični jarem tudi našo tužno Istro. Jezuiti so že napravili bojni načrt in škof dr. Mahnič naj ga izpelje. In že ga je začel izvajati. Predvsem hoče reorganizirati »Politično društvo za Hrvate in Slovence v Istri«. Ta reorganizacija pa ne pomenja nič drugega, nego da hoče dr. Mahnič istrske voditelje hrvatskega in slovenskega naroda izpeljati na led, da si pridobi večino in postane potem »reorganizirano« politično društvo temelj klerikalne politike. Ne čudimo se dr. Mahniču, ker ga poznamo že dolga leta, čudimo se pa istrskim prvakom, ki hočejo postati bona fide žrtve klerikalne politike. Vendar niso še danes toliko naivni, da ne vedo, kdo in kaj je dr. Mahnič, da ne vedo, da je dr. Mahnič ultramontanski škof, katerega geslo je: Narodnost je poganstvo!

Kdor ima oči, mora že danes videti, da škof dr. Mahnič že izvaja to svoje geslo. Omenimo samo eno — dajalsko delo škofa dr. Mahniča — laska kopska razstava, pri kateri še danes sodeluje dr. Mahnič in njegovi pristaši. Pomagajo mu pri tem tudi naši klerikalec. Kopska razstava je že danes bankerotna, že danes ima

LISTEK.

Povest o pastirju Marku in o lepi Tinki.

Spisal F. E. D. O.

Visoko gori v planinah je pasel pastir Marko. Najraje je posedal sam po strmih skalah in gledal v dolino. Ljubil je večni mir na planinah, sveži gorski zrak in samoto.

Bil je lep fant pastir Marko. Velike močne postave je bil, zagorelega obraza in lepih modrih oči. Gosti plavi lasje so mu v lahnih kodrih padali po ramenih. Na piščal ni piskal nikoli. Le ob lepih večerih, ko je v krvavem seju žarela vsa okolica in se je dolina zavila v poltemo, tedaj je stopil na kako veliko skalo in zapel. Imel je lep, poln glas. Daleč naokoli se je razlegalo njegovo petje in pastir Marko se je veselo smehljajal.

Najlepše dekle v vasi pod planino je bila njegova nevesta. V treh farah ni bilo tako lepega dekleta, kakor je bila Tinka. Marsikatero možko srce je vztrepetalo ob njenem pogledu. Toda Tinka je ljubila samo Marka in nikogar drugega.

Vsako nedeljo je prihajala na

planino. Marko jo je komaj pričakoval. Stal je na skali nad potom in zrl doli po poti, dokler se ni le-ta izgubila v gozdu. Ko je mislil, da je Tinka toliko blizu, da jo bo de njegov klie dosegel, je zavpil:

»Hoja, Tinka moja!«

Veselo je zavriskal, ako se je zaljubil iz gozda v odgovor:

»Hoja — hoj, Marko moj!«

Skoro cel dan sta hodila s Tinko po planini in se smehljala. »Glej kraljica, razkazujem ti svoje kraljestvo. Prišla si k meni na moje višine, da ostaneš pri meni,« tako je večkrat dejal Marko Tinki, jo objel in poljubil.

Tinka pa je odgovorila: »Oj ti moj visoki gospodar! Res, obširna je tvoja kraljevina in veliko premoreš. Na jasnih višinah si doma, v žarkem domovju zlate svobode. Moj knez! Dobro je tvoje srce in gotovo mi ne odrečeš, ako pridem tu gori k tebi, da deliva skupno tvojo srečo.«

Oba sta se zasmejala. Marko je stekel naprej, splezal na visoko skalo in zavpil:

»Hoja, Tinka moja, hoj, jaz sem kraljič tvoj!«

potem pa je zavriskal, da je odmevalo daleč, daleč naokoli.

V jasnih srečih so jima tekli dnevi. Drug po drugem sta hrepnela in si

želela vedne nedelje in vedne, neskaljene sreče.

V nedeljo zjutraj je bilo. Solnce se ni dobro vzšlo, že je stal Marko visoko gori na skali in zrl proti vzhodu. V mavričnih barvah so se izpreminjali sosednji vrhovi in v rožnatem seju se je valovila mehka megla pod njim v dolini. Nekoliko niže od Marka je stal precej visok bor, ves iskren se v demantni rosi, kakor bi bil posut z dragulji. Vsa planina se je lesketala. Nekje niže doli v gozdu se je oglasil ptič. Vesel je zletel pod nebo v sladko, neizmerno tišino in zapel Marku v prvi pozdrav.

Tedaj pa je začel Marko za seboj lahno petje. Prav angeljski glas je bil to. Od zahoda je plula mehka brepenče pesem do Marka. Komaj slišni, rahlo drhteči zvoki so se prelivali v sladke melodije, ki so se razlile čez vse ozračje. Marko je obstal kakor začaran. Dolgo je strmel v dajlo in solnce je že vzšlo. Zlato morje hlepeče luči se je razlilo čez horizont, poplavalilo vso dolino, da so se zaiskrile livade in pljusknile čez najvišje vrhove. Megla je prešla in roso so posrkali žejni žarki iz suhega zlata. Bor pod Markom je rahlo šušljal v jutranjem vetriču.

Marko je potegnil z roko preko čela in si pogladil dolge lase. Njegova duša je bila napolnjena z mame-

ljivo sladkostjo. Molče je stal na skali in pozabil na vse okoli sebe.

»Hoja, hoj, Marko moj!«,

se je oglasilo iz doline. Pesem je utihnila. Marko je zavzdihnil, se obrnil in sedel na skalo. Tinki ni odgovoril.

»Hoja hoj, Marko moj!«,

je ponovila Tinka. Marko je molčal. Kmalu je prisopihala Tinka iz gozda po poti navzgor. S plašnimi očmi je iskala Marka. Ko ga je zagledala, je zaklicala:

»Zakaj mi nisi danes nič odgovoril!«

Marko je molčal. Tedaj pa je Tinka zapazila globoko resnost na njegovem obrazu in neko otožnost v njegovih lepih očeh.

Z boječim glasom ga je vprašala.

»Kaj pa ti je, Marko? Moj Marko, zakaj si tako resen danes? Povej mi, kaj ti leži na srcu? Ali si bojan?«

»Nič mi ni Tinka. Le brez skrbi bodi! Bodiva vesela, kakor sva vedno bila. Malo podražiti sem te hotel, pa ti nisem odgovarjal.«

Tinka se je sicer pričela smehljati, toda njeno bistro oko je zapazilo, da ni pri Marku vse v redu. Spoznala je, da je Markovo veselje pri-
stojeno in tihla bel ji je napeljala dušo. Vendar tega ni nikoli pokazala.

Večer se je približal. Šla sta, kakor vedno na visoko skalo, da bi gledala solnčni zahod. Ze je pričelo solnce umirati v rdeče-vijoličnih zarjavih, ko se je oglasila za njima pesem, katero je Marko zjutraj čul.

Marko se je stresel, izpustil Tinkino roko, zdrsel po skali navzdol in se ustavil ob robu prepada v napetem prisluškovanju. Tinka se je prestrašila. Ponoči še ni šla nikdar domov. Zatorej je zaklicala:

»Marko, jaz grem domov!«

Marko ni dal nobenega odgovora. Ne da bi šla Tinka k njemu, je stekla po skali navzdol in odšla po znani poti. Bolest ji je stiskala dušo. Sama ni vedela, zakaj so ji silile solze v oči. Tolažila se je s tem, da to vendar ni nič hudega, ako Marko posluša kako pesem, toda slutnja je ostala v njeni duši, kakor črna tema. Zapela je:

»Po dolih je ivje, po gorah je mraz; a kje je moj ljubi, a kje sem pa jaz!«

Ko je Tinka zapela, je pesem na planini utihnila. Marko se je ozrl po Tinki. Ni je bilo več na skali.

»Tinka, Tinka,« je zaklical. Tedaj je začel sadnje zvoke Tinkine pesmi.

(Konec prihodnj.)

lani pol milijona kron deficita. In naši slovenski klerikale priporočajo izlete in romanja na koprsko ravnstvo, nad vzhodom katere se blešči benečanski lev, zoper katerega tako radi grme naši klerikale, kadar hočejo zakriti svoja izdajalska dela. Dr. Mahnič se je Lahom zavezal, da jim reši to zavoženo in bankrotno laško razstavo v Kopru pod pogojem, če podpirajo njegovo klerikalno politiko. Prvo delo tega novo preorganiziranega političnega društva bo, spraviti v istrski deželni zbor ljudi, ki bodo pomagali prevaliti deficit koprskih razstav na ramena revnih slovenskih in hrvatskih davkoplačevalcev v Istri.

Svetovali bi tistim, ki hočejo paktirati z dr. Mahničem, ki hoče sporazumno z njimi reorganizirati politično društvo, naj dobro premislijo, kam jih to dovede in kaj pomenja to za narodno življenje istrskih Slovanov. Pravi smoter te reorganizacije so spoznali hrvaško - slovenski dijaki, ki so dne 15. avgusta zborovali v pazinskem Narodnem domu in ki so ostro obsodili to reorganizacijo. Vsled tega upamo, da bodo tudi sedanjí voditelji istrskega naroda še o pravem času spoznali nevarnost, ki jim preti od slovanofobskih klerikalcev, ter jim kličejo: »Caveant consules!«

Draginja mesa.

V zadnjem času je postala draginja mesa tako neznosna, da si človek, če ni bogataš, kmalu sploh ne bo mogel privoščiti mesa. Vzroki tej draginji so različni, deloma so naravni, deloma so umetni. Naravni vzrok je, da je konsum mesa sploh zelo poskočil in kadar je po kakem blagu več vpraševanja, kakor pa je blaga na prodaj, tedaj poskoči cena vedno. So pa še vzroki, ki v veliko večji meri draže meso, kakor ta naravni vzrok. Glavni med njimi je pač ta, da so meje uvoza zaprte. Lahko bi imeli v izobilju mesa in za polovico cenejše, če bi se dovolil uvoz. Toda veliki živinorejci, zlasti grajščaki na Ogrskem in Avstrijskem se temu ustavljajo, ti si ne dajo prikrasti svojih oderuških profitov, ti niso zadovoljni s postenim dobičkom nego hočejo iz konsumentov izprežati velikanske dobičke. In ker imajo mnogo moči in mnogo vpliva, so zaprečili otvoritev meja.

Letos je posebno trda za meso. Letos je krme v izobilju in tudi najmanjši živinorejec se brani živino prodati. Vsled tega je nastalo silno pomanjkanje blaga, zlasti v velikih mestih. Ker je pomanjkanje krivo tudi dejstvo, da se izvažajo iz Avstrije jako mnogo živine v inozemstvo, zlasti v industrijalne kraje in velika mesta na Nemškem, se je začela velika akcija, naj vlada vsaj ustavi izvoz živine v inozemstvo. Kadar primanjkuje kmetom krme, takrat prepove vlada izvoz krme v inozemstvo in pomaga kmetu z denarjem da dobi krme — ergo se je upalo, da bo vlada sedaj, ko mestjanom primanjkuje živeža, vsaj toliko pomagala, da bo prepovedala izvoz živine v inozemstvo. S tem bi se cene najbrže skoro nič ne spremenile, a vsaj mesa ne bi primanjkovalo.

Toda — ne! Vlada neče prepovedati izvoza živine. Profiti grajščakov in velikih živinorejcev so ji bolj pri srcu kakor usoda milijonov mestnih prebivalcev. Kar je vlada tako bombastično razglasila v svoji pomožni akciji zoper pomanjkanje in draginjo mesa to je samo pesek v oči, to ni vse skupaj nič, to je, da rabimo agraričen izraz, pet krav za groš.

Kar je vlada razglasila, to je „švefel“ — kakor pišejo nekateri nemški listi — in pomagano ne bo nič, čisto nič!

Častiti someščanje!

Dobil sem uradno obvestilo, da Njegovo Veličanstvo ni blagoizvolilo potrditi soglasne moje šeste izvolitve za župana ljubljanskega. Z drugimi besedami rečeno: vlada te izvolitve ni priporočila cesarju v potrjenje. Ta razglasitev izvršila se je ob takem času in pod tako čudnimi okolnostmi, da se ne morem iznebiti misli, da so merodajni krogi imeli posebne namene. Zato se mi zdi potrebno, častite someščane, katerim o danes priliki pojasnim ves položaj, prositi naj opuste vse, karkoli bi utegnili biti všeč onim, ki so prevzeli, da moja izvolitev ni potrjena bila.

Hudi časi so nastopili v Avstriji za one Slované, ki se ne dajo zlorabljati za alepo orodje oficijalne vsemomilne politike. Toda treba je ohraniti mirno kri, vaakrpa razburljivost, pa naj bi

bila še tako upravičena, tu tudi sploh ne utemeljena, naj izostane. Častite someščane satoraj prosim, da prepustite vso nadaljnjo akcijo izvrševalnemu odboru narodno-napredne stranke ter da za sedaj sprejmo od mene le zagotovilo, da so ljudje, ki imajo slučajno moč v rokah, storili korak, katerega bodo avstrijski občinski krogi še prav briske obhalevali.

Zdi se mi tudi potrebno opozoriti, da bodo te dni mnogo provokatorstva po Ljubljani.

Častite someščane satoraj prosim, naj se ne dajo zapeljati k preglašnemu izražanju svojih čutil, kajti ondi, kjer hočejo, lahko vsako stvar zlorabijo. Izkušnje o tem imam sam.

Sicer pa, častiti someščani-somisljeniki: narodno zavedenosti in slovanstvo vzajemnosti med nami Slovanci ne izkoreninijo več va vojni zbori tega sveta.

V Ljubljani, 22. avg. 1910.

Ivan Hribar.

Dnevne vesti.

+ Mirno kri! Apeliramo na vse ljubljansko prebivalstvo, vladj se ohrani red in mir. Vlada je preskrbela take varnostne priprave, ima toliko orožnikov in policijskih organov zbranih in toliko vajstva pripravljene, da bi vsak najmanjši poskus kaliti mir ali provzročiti demonstracije, vzel lahko tragičen konec. Prosimo torej vso javnost, naj vpliva, da se ohrani popolni mir, saj bi bilo vsako kaljenje miru samo mestu in prebivalstvu in zlasti narodno-napredni stranki na škodo. Poklicani zastopniki mesta ljubljanskega bodo že znali s postavnimi sredstvi braniti pravice občine in dosedanjega župana in branili jih bodo laglje in uspešneje, če se ohrani popolni mir in opusti vsaka najmanjša demonstracija, ki bi zahtevala samo žrtve, ki bi nikomur nič ne koristila, pač pa vsem škodovala ter le napeljala vodo na mlin sovražnikov.

+ Zastava na grmski šoli in deželni odbor. Piše se nam: Udeleženci glavne skupščine učiteljske „Zaveze“ so si ogledali dne 7. t. m. popoldne deželno kmetijsko šolo na Grmu. Gotovo je, da ima ravno učiteljstvo največ interesa na tem, da si natančno ogleda tak zavod. Ravatelj kmetijske šole na Grmu gosp. V. Rohrmann je vsem udeležnikom kmetijsko šolo podrobno razkazal, za kar so mu hvaležni zlasti tisti, ki imajo v oskrbi šolske vrte in oni, ki so bili že pred leti na grmski šoli v kmetijskem tečaju. Škoda, da jih je slabo vreme motilo. Učiteljstvu pa se je zdelo čudno, da ni vihrala raz zavod zastava, kakor je običajno ob takih prilikah. Ko pa so se skupščinarji peljali proti Ljubljani, so zvedeli, da je jutraj še vihrala na Grmu zastava izletnikom v pozdrav, a jo je moralo vodstvo zavoda na brzojavno povelje kranjskega deželnega odbora takoj odstraniti. Pa to še ni bilo dovolj. Popoldne se je pripeljal na Grm deželni odbornik E. Jarc, da se sam prepriča, jeli se je pokorilo vodstvo zahtevam deželnega odbora. Vse mesto skoro brez izjeme je bilo ob teh dneh v zastavah, zato je bila samo dolžnost in taktnost poklicanih faktorjev na Grmu, da se razobesi tudi tam. Moralo je pač globoko užaliti gospoda ravnatelja Rohrmanna to neokusno tiranstvo kranjskega deželnega odbora, saj ga poznamo kot strpnega moža. Ali res nima v kmetijstvu tako izkušen in naobražen ravnatelj, kakor je g. Rohrmann, toliko prostosti, da ne bi smel svojevoljno kaj takega ukreniti niti na zavodu, kateremu je vodja? O, da! Če bi izletela na primer Slomškarija gori na Grm, tedaj bi smel razobesiti gospod ravnatelj nemoteno na vsakem drevesu in na vsaki vinski trti po več zastav. Gospodje, le privijajte struno v deželni odboru tudi na to stran, bo vsaj prej konec Vaših dni. Gospod urednik, Vi pa nam zastonj očitate, kako se to ujema: Prošt Elbert je ponudil naprednemu učiteljstvu za prenočišče več postelj, ravnatelj Rohrmann pa ne sme razobesiti zastave niti nad lastnim stanovanjem.

+ Čeden zaupnik deželne vlade. Na Jesenicah opravlja že nekaj let posle zaupnika deželne vlade, namreč posle gerenta zagrizeni klerikalec Čebulj. Ta človek je za vodstvo tako velike občine kot so Jesenice, popolnoma nezmožen; njegova zmožnost tiči edinole v tem, da je slepo pokoren gospodom pri deželni vladi in pri deželni odboru. Za koristi občine se ne zmeni čisto nič, prvič zato ne, ker o občinskem gospodarstvu ničesar ne razume, drugič pa tudi zato ne,

ker se odločajoši faktorji v Ljubljani sovražni naprednim Jesenčanom. Vedeti je namreč treba, da so Jesenice po ogromni večini še vedno napredne ljudi temu, da imajo klerikalca za gerenta. In ker je Čebulj v vsem pokoren svojim gospodarjem, zato ga ti drže na površju, če jim tudi dela še take škandale. Že njegovo občevanje z ljudmi je tako nedostojno, da bi bil moral še davno steti z gerentovega stolčka. Dasi hud, potemtakem menda tudi pobožen klerikalec, preklinja Jeseniški gerent, da se vse kadi. Mož pa ne kolne samo, on se tudi rad prepeva. Da ima sodišče v Kranjski gori radi tega skoro več posla s Čebuljem kakor z vsemi Jeseniškimi pretepači, je pač ob sebi umevno. Komaj je končana ena kazenska zadeva, pride že druga na vrsto. Mož še ni odesel prisojenega mu petdnevnega zapore in že se mora zopet zagovarjati radi svojega nasilstva. Pretepal je namreč brez povoda nekoga delavca, katerega sta potem jeseniška stražnika aretirala „v imenu gospoda gerenta“. Delavec pa s takim „katoliškim“ postopanjem ni bil zadovoljen, ampak je Čebulja ovalil radi pretepanja in nasilstva. Stvar je bila celo pred državnim pravdnistvom, vendar je pa Čebulj tako srečen, da bo sojen samo radi prestopka. In taki ljudje so zaupniki slavne c. kr. deželne vlade kranjske!

+ Upanja gospodina Marckhla. Politični paradesimel spodnještajerske nemškutarje, gospodine Marckhl, slab sodnik a zagrizen hajlovec, je te dni zopet posetil svoje volilce in je v Šoštanju prodajal svojo modrost. Pri ti priliki je tudi izrazil svoje made in želje glede konstelacije v parlamentu. Mož želi, da bi se doseglo sporazumljenje med Nemci in med Čehi in upa, da potem „Čehi ne bodo več slepo kakor doslej veslali v istih vodah z Jugoslavo, nego preiskali njih zahteve, kar bo znatno pripomoglo k razbistrenju položaja“. Kar je Marckl s to birokratskonaslanostno frazo povedal ne pomeni nič več in nič manj, kakor da upa, da se razbije slovanstva solidarnost v državnem zboru in da postanejo Čehi zavezniki prusofilskih nacionalcev proti Jugoslavanom. To so torej upanja gospodina Marckhla. Ker je že on razodel svoja upanja, naj še mi svoje. Mi upamo, da bo gospodine Marckhl veliko prej zapustil svoje volilce in ta svet, predno se bo njegovo upanje izpolnilo!

+ Tržaška irendenta. Tržaško namestništvo je razpustilo štiri italijanske mladeniške organizacije. V razpustnih dekretih je rečeno, da so pri teh organizacijah izvršene hišne preiskave dognale, da so ti mladeniči storili veleizdajstvo. Menda so za slučaj vojne med Avstrijo in Italijo pripravljali prostovoljne čete in najbrž tudi revolucijo. Da so bile te sedaj razpuščene organizacije središča irendentovskega gibanja mladine, to je bilo davno znano. S temi organizacijami so bili v zvezi tudi tisti fantje, ki so zdaj že dolgo časa v preiskovalnem zaporu, a še doslej ne vedo, česa so obdolženi. Preiskava se vleče in vleče ... Graški „Arbeiterwille“ je že pred nekaj časom pisal, da vodi to preiskavo tržaško sodišče samo formalno. Dejansko pa vodijo preiskavo oficirji generalnega štaba v Gradcu. Razpust zgoraj omenjenih irendentovskih organizacij je bil seveda neizogiben, čim so hišne preiskave podale dokaz za njih nevarnost. Smešno pa je misliti, da bo to imelo praktičen pomen. Kadar so irendentovcem razpustili kako organizacijo, še vselej so našli pota in sredstva, da so napravili drugo. Že trideset let razpuščajo v Trstu irendentovske organizacije, irendenta pa se pri tem dobro počuti in se razvija in napreduje. In mučniki, ki se stvarjajo v Trstu, to le pospešujejo. Kdor misli, da je med tržaškimi Italijani res kaj patriotičnih ljudi, ta nima pojma o mišljenju italijanskega prebivalstva. Tisti oficijalni patrijotje, ki imajo reprezentanco tržaškega italijanstva na ramah, so patrijotje samo za parado, samo na videz, ker jim tako kaže. Italijani so lokavi politiki in vedo, da je bedasto se brez potrebe eksponirati. Zato markirajo črnorumeni patrijotstvo, v srcu so pa ravno taki irendentovci, kakor vsi drugi. „Lega patriotica della gioventù triestina“ pa obstoji iz samih ljudi, ki so patrijotični samo takrat, kadar dobe kronice ... Sicer pa je vse to skrb vlade in ne naša skrb. Nam niti na misel ne hodi, da bi Italijane zaradi njih irendentizma denuncirali. Kar smo zapisali, je zapisano samo za informacijo našega občinstva. Za državno varnost pa naj skrbje tisti, ki so v to poklicani, mi le konstatujemo, da ti faktorji ne morejo doseči nobenih uspehov. Nasprotno, danes je tržaška irendenta tako močna, kakor ni bila še nikdar.

+ Turisten-Wanderkarte der Julischen Alpen. Dunajska kartografska firma Freytag & Berndt je izdala zemljevid juljskih alp za turiste. Zemljevid je res jako lep. Zaznamovana so vsa pota in vse kočje in bi Nemcem in nemščini zmožnost turistom gotovo zelo koristil, če bi ne bil nemški šovinizem popačil vseh krajevskih imen. Kar groza je čitati ta

zveržena nemška imena. Celo čisto nova, nikomur znana imenovanja so uvedena: Starodavna Golica je postala Kahlkogel, postaja Podbrdo se imenuje nenkrat tudi Unterm Eck itd. itd. Kako se bo godilo tuju, ki bo potoval s takim zemljevidom v rokah in izpraševal za kraje s tako popačenimi imeni, si je lahko misliti.

+ Predzvestje železniškega uslužbenca. Na kolodvoru v Laškem trgu je neki Slovenec oddal zavoj, na katerem je bil označen naslov „G. N. N. Brežice — Rann“. Uslužbenec pa je prečrtal besedo „Brežice“ ter se zadržal nad odpošiljateljem, rekoč: „Naslov mora biti pisan pri pošiljatelj po železnici samo v nemškem, oziroma v madžarskem jeziku!“ To je vendar višek nesramnosti, ki si jo dovoljujejo uslužbenec južne železnice!

— Zavedni češki gasilci. Zvedeli smo še za naslednje dejstvo. Gostilničarka v obližju ljudske šole, kjer je bilo nastanjenih preko 200 čeških gasilcev je točila spočetka gasilske slavnosti nemško-kranjsko pivo. Ko se je osvedočila, da zavedni Čehi zaradi tega mrmrajo, naročila je — misleč se jim prikupiti — iz šišenske zaloge mešan. budejeviške pivovarne. Kupčija je šla dobro. A vrag ne da skrbni gostilničarki miru. Slučajno je prišel neki češki gasilec na dvorišče. Tu je zagledal lep kup že izpraznjenih sodčkov. Toda glej ga spaka — zagledal je tudi užgana napise meščanske budejeviške pivovarne t. j. pivovarne, ki podpira vsa nemška bojna društva in ki vpliva pri vseh volitvah na svoje uslužbenec, da so Budejevci še vedno v nemških rokah. To ve vsak Ček in zato je zavrselo po vsi šoli. Čehi so jenjali to nemško pivo piti in konec je bil slave piva iz meščanske pivovarne. — In naši slovenski gasilci in drugo slovensko občinstvo? Pojdite v šolo k zavednim Čehom.

— Ali je vojakom vse dovoljeno? Včeraj dopoldne je jezdit eskadron dragoncev z vaj proti vojašnici. V Gosposki ulici pa izstopita dva konjenika iz vrste ter jezdit v najhujšem diru po trotoarju. Na trotoarju je stal nek trileten otrok, katerega bi eden izmed dirajočih dveh jezdecov kmalu poodil. Velika sreča je le bila, da je otrok še ob pravem času ušel nesreči.

— Mestni deklški licej. C. kr. naučno ministrstvo je odobrilo imenovanje namestnega učitelja na tukajšnjem deklškem liceju dr. Rudolfa Moleta stalnim učiteljem slovenščine na tem zavodu.

Poročil se je danes v šentpeterski cerkvi gosp. Adam Rosin, arhitekt, z gospodično Pavlo Senekovičovo, hčerko vladn. svetnika in prvomestnika družbe sv. Cirila in Metoda, gos. Andreja Senekoviča. Da bi srečno bilo!

„Izzivanje“. Na notico v sobotni številki „Slov. Naroda“, da je družba, v kateri sem se tudi jaz nahajal, dne 18. t. m. vračajoč se od Zajca s hajlanjem izzivala, pozivljam dopisnika, naj se oglasi s svojim imenom, na kar mu bom dokazal, da je poročal neresnico. Anton Pogačnik, župan spodnješišenski. — Op. uredništva: Gospoda župana Pogačnika poznamo kot značajnega narodnjaka in nimamo vzroka dvomiti, da je njegovo zatrdilo resnično.

Pohvala orožništva. Povodom cesarjevega 80. rojstnega dneva so dobili pismene pohvale sledeči postajni poveljniki: Anton Bohte v Lukovici, Ivan Mak v Višnji gori, Valentin Legat v Smledniku, Juri Valant v Kostanjevici, Fran Čebular v Vodmatu, Fran Žihel v Vodich, Ivan Zupančič v Kranjski gori, Karel Debevec v Zatičini, Josip Rankel v Zagorju, Fran Panjter na Jesenicah, Ivan Lavrič v Radečah, Ivan Erker na Vrhniki, Ivan Hutter v Žirih, Ivan Cufer v Srednji vasi, Fran Globočnik v Planini, Alojzij Oberstar v Medvodah, Lovrenc Gregori v Mozlju in Ivan Serpan v Trebnjem.

Nagrada. Pavel Majerle in Juri Šneler iz Dola dobila 52 K 50 v. nagrade, ker sta dne 9. julija t. l. z lastno nevarnostjo rešila iz vode Marka Prebilita iz Dola.

Nezgoda. Pri izviru Kamniške Bistrice si je hotel včeraj ohladiti noge kontonist tukajšnje tvrdke I. Knez, gosp. Fran S. Pri tem pa je stopil na ostro steklo, ki mu je nogo globoko prerezalo. Rano so mu obvezali ter preskrbeli prikladno obuvajo, da je mogel domov.

Iz Šmartna v Tuhinju. Pri nas je razpisano do 1. septembra t. l. mesto učitelja-voditelja. Kdor gg. učitelj želi prositi za to mesto, se mu nudi tu nekoliko pojasnila: Tuhinjska dolina je prav zdrav kraj. Šmartno je oddaljeno samo 9 km od Kamnika ter vozi vsaki dan pošta v Kamnik in Motnik. Dvorazrednica je že potrjena, stanovanje je prostrano, pred šolo je lep vrt. Tuhinjski so dobri ljudje, zato si tudi dobrega „učenika“ žele.

Kmetijska šola na Grmu. Pouk se prične meseca novembra. Zimska šola obsega dva zimska tečaja, ki trajata od novembra do meseca marca, in namenjena sinovom kmetovalcev in živinorejcev. Letna šola se prične novembra in traja do konca oktobra ter je namenjena v prvi vrsti sinovom vinorejcev. Za kmečke sinove kranjskih

poljedelcev je določenih 20 prostih mest in sicer odpade 10 mest učencem zimskega in deset mest učencem letnega tečaja. Sprejemajo se tudi učenci proti plačilu 300 K za obisk letne in 150 K za obisk zimske šole. Prošnje za ustanove je vložiti do 15. septembra t. l. na ravnateljstvo kmetijske šole na Grmu.

Poročila sta se v Črnomlju g. dr. Rasto Jože Kunc, notarski kandidat v Metliki, z gđc. Marico Frančičovo iz Črnomlja, gosp. Slavko Reich, gimn. učitelj v Mostarju, pa z gđc. Martino Frančičovo iz Črnomlja. Bilo srečno!

Umor. Dne 14. t. m. je spremljala 48letna posestnikova soproga Ana Kozar iz Črnomlja svojo hčerko Josipino v Ljubljano. Vozil ju je domači hlapec Savo N. iz Ogulina na Hrvaškem. Dne 15. t. m. ponoči ob 3. uri se je pripeljal hlapec sam domov brez gospodinje. Ko ga je gospodar Stefan Kozar vprašal, kje je njegova žena, je hlapec odgovoril, da ga to nič ne briga. Zjutraj so pa ljudje našli v černošnjiški občini v nekem jarku Ano Kozar ubito. Na glavi je imela dve teški poškodbi, ki sta takoj povzročili njeno smrt. — Hlapca so zaprli.

Živinozdravniška služba je razpisana za sodni okraj Mokronog. Plača 1800 K. Prošnje s potrebnimi izkazili je vložiti pri kranjskem deželni odboru do 31. avgusta.

Iz Sevnice ob Savi. Vodstvo šestrazredne ljudske šole v Sevnici je priredilo dne 14. avg. t. l. šolsko veselico z razstavo ženskih ročnih del. To je bila res veselica v pravem pomenu. Nič prisiljenega — kakor je to navada na šulferajnskih veselicah — samo naravno veselje je žarelo otrokom razlic. Veselico je otvoril iz izbornim govorom znani šolnik, g. nadučitelj Mešiček. Nato je sledila krasna Adamičeva spevoigra: „Slava cesarju Fr. Jos. I.“ Uspeh je pokazal, da ni bil trud gosp. učitelja Drnovška zastonj; sicer ne bi bilo izvajanje tako krasno izpadlo. Spretno je spremljal petje na harmoniji g. učitelj Pišel. Vse občinstvo, posebno pa gostje Hrvatje so se divili izvajanju. Deklice so prav lepo izvajale rajalne vaje s petjem pod spretnim vodstvom gospe Mešičkove. Hvala ji za trud. — Nekaj posebnega pa je bila razstava žen. ročnih del, aranžma vrle gđc. Arkove. Ves čas je bil prostor natičen poln. Veselje je bilo gledati starše, ko so iskali imena svojih otrok na razstavljenih delih. Ponosno so potem kazali sosedom: „Glej, kaj je naša naredila.“ Starši, res lahko ste ponosni, da imate tako izvrstno slovensko šolo. Učiteljstvo pa naj bo prepričano, da so jim starši zelo hvaležni za izborni pouk svojih otrok. Dokaz temu: srednješolci-odličnjaki, ki so se šolali na tej šoli. Naj bo to pruboda za one brezvestne starše, ki pošiljajo svoje otroke v šulferajnsko šolo, kjer jim duše slovensko zavest in njih pretvarjajo v nemške janjčarje. Uspehi te šole so se že večkrat pokazali: Otroci ne znajo pri izstopu niti nemško, niti slovensko.

Tatvine in vlomi na Notranjskem. V okoliščini cerkniškem je sedaj mnogo dela. Na spodnjem koncu grade ceste na Sent Peter in je tam zaposleno kakih 200 ljudi. Tudi vodovod za Cerknico in Rakek so pričeli graditi in je tam kakih 250 oseb na delu. Naravno je, da so ti ljudje zbrani od vseh vetrov. Vmes je takih, ki so dobri in pošteni, je pa tudi vmes mnogo soderge. Odkar so prišli ti ljudje v cerkniški okoliščini se primerjajo na različnih krajih na Notranjskem tatvine in vlomi. V Postojni je prišel tat celo v sobo, kjer je spal gospodar, tatovi tovariši pa so odnesli 6 šunk, več salam in sira za 50 K. Vina so popili kolikor so mogli ter raztočili žganje. Zgodili so se drzni ulomi tudi v St. Petru, v Dolenji vasi pri Cerknici, menda tudi v Loškem potoku. O manjših tatvinah se čuje od vseh strani toliko pritožb, da je groza. Ti sumljivi elementi se menjavajo. Od vasi do vasi hodijo prosit miloščine in jesti, nadlegujejo ljudi, pri tem pa seveda ogledujejo, kje bi se dalo kaj ukrasti ali ulomiti. Orožništvo pri najboljši volji in pri vsi pazljivosti in vztrajnosti ni vstanu zagotoviti javno varnost pred temi ljudmi. Preveč je soderge, da bi jo moglo pičlo število orožnikov imeti pod nadzorstvom. Nujna potreba je, da se pri vsaki orožniški postaji v okoliščini, koder se vrše rečna dela, pomnoži število orožnikov, tako na Rakeku, v Cerknici, v Planini, v Postojni, v St. Petru in na Blokah. Le če bodo imele orožniške postaje več moči na razpolaganje, bo mogoče nadzorovati toliko množico tujcev in zagotoviti javno varnost. V vasi Unec so si ljudje sami pomagali v toliko, da pomagata vsak večer dva moška nočnemu čuvaju; ljudje se vrste pri tem poslu po hišnih številkah. Nekateri bodo bržčas ugovarjali, ali drugače ni mogoče postopati sprito obstoječe nevarnosti. Namesto pa, da se orožniki za vsak prazen nič kličejo v Ljubljano, bi bilo bolje, da jih pošlje vlada na Notranjsko, kjer so bolj potrebni in kjer je življenje in imetje prebivalcev v vedni nevarnosti.

O, le naprej... Iz Hrastnika. Zopet moramo poročati o žalostnem dogodku: Lepo slovensko posestvo je prišlo v nemške roke, prodano za slepo ceno. — Pa tudi „vesela“ vest: Prelepi teden je prejel „Sokol“ za svoj dom celih 6 (reči šest) kron. Kaj iz tega sledi je dovolj jasno. Nemci pač dobro vedo, da pelje iz Hrastnika pot v Trbovlje in od tu na — Kranjsko, zato tudi napenjajo vse sile, da si pridobijo to važno točko in Slovenci moramo, če ne dobimo pomoči, propasti.

„Sie gemeiner und schuiftiger windischer Zugführer“. V sobotni večerni izdaji smo poročali, kako nesramno je nadržal celjski policaj slovenske podčastnike, ki so mirno stali na celjskem kolodvoru, ko so neki Slovenci zavpili „Živio!“ Prizadeti slovenski podčastniki so zdaj vložili proti policaju Schwarzu tožbo radi razžaljenja časti. Med celjskim vojaštvom vlada radi nečuvne žalitve nemškega stražnika veliko razburjenje, kar je tembolj umevno, ker vojaška oblast ne namerava ničesar ukreniti v varstvo časti slovenskega vojštanika. Če bi se tako vedel slovenski stražnik napram nemškemu vojaštvu, potem bi se, o tem — smo prebrali — napele druge strune.

Umazana sredstva. Nemci še niso bili nikdar izbirčni v svojih sredstvih, kadar se jim je šlo za ponemčenje Slovencev. Kako umazanih sredstev se v ta namen poslužujejo, kaže pismo, ki ga je prejel neki slovenski gostilničar v beljaški okolici. Pismo se glasi: „Das Ihnen zukommende Freixemplar des „Stajerc“ wurde vom Gefertigten abonniert und werden Sie ersucht, es in Ihrem Gasthause aufzulegen. Wenn Sie es nicht annehmen wollen, so wird sicher um gefällige Mitteilung ersucht. Deutscher Volksrat für Kärnten.“ Zastopniki velikoga in mogočnega nemškega naroda se poslužujejo ptujskega jezika, da dosežejo svoj cilj — ponemčenje Slovencev! Skandal!

Profesor Bezenšek iz Zofije je dospel 16. t. m. v svoj rojstni kraj Frankolovo na Stajerskem, kjer ostane čez počitnice.

Utonila je včeraj 21. t. m. popoldan pri kopanju v Savinji vstric g. trgovca in gostilničarja Sulčica, kjer je bila na obisku, gđc. Nina Kramer, nevesta gospoda E. Franketa, asistenta južne železnice. Tako mlado življenje so pogrebli valovi. Ta tragična smrt bode govoreče svarilo prevelikemu zaupanju valovom. Na istem mestu je baje utonil njen brat.

Nove vžigalice. Vodstvo takozvane „Stajerc“ stranke, kateri nadržuje ptujski župan Ormig, je založilo nove vžigalice. „Stajerc“ vedno bolj nazaduje, število njegovih naročnikov se z vsakim dnevom manjša; „Stajerc“ stranka je že skoro docela izginila. Ni ga zdravila, ki bi zamoglo preprečiti popolen razpad nemškutarske stranke. Tudi vžigalice ne bodo rešile „Stajercijancev“. Zato bi bili ptujski kolovodje „Stajerc“ stranke boljše naredili, da so dali napraviti na skatlice mesto vzhajajočega, zahajajočega solnce. Stajerskim Slovincem pa kličemo: Pozor pred nemškutarskimi vžigalicami!

V zaporu umrl. V radgonskem zaporu je umrl gostilničar Josip Slaček iz Ščavnice. Bil je obsojen na 14 dni zapore, ker je kradel kokoši. V zaporu je nenadoma začel besneti in kmalu nato je izdihnil.

Trg Krmin pri Gradiški je postal mesto.

Umrla je v bolnici v Gorici učiteljica Angela Hvalič.

Strajk v Trstu. Zaradi mezdnih diferenc je v Trstu izbruhnil parcijelni strajk železnicarjev. Zveza delodajalcev je imela v soboto sejo, na kateri je sklenila, da odpusti v ponedeljek vse strajkajoče, prihodnjo soboto pa eventualno vse kovinarske delavce.

Zalostna usoda. Pred leti se je galiski kmet Lazar Vojčić preselil v Severno Ameriko. Vsled pridnega dela, stediivosti in samozatajevanja si je pridobil malo premoženje. Zato je sklenil vrniti se v svojo domovino in se je vrkel na parnik Austro-Amerikane „Atlanta“. Ko je pa včeraj prišel v Trst, se je Vojčić, ki je tuberkulozen v zadnjem stadiju, moral zateči v bolnišnico, kjer pa je izdihnil kmalu potem. Res žalostna usoda!

Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske od 7. do 13. avgusta. Rodilo se je 21 otrok. Umrlo je 20 oseb, med katerimi je le 8 domačinov. Vzrok smrti je bila pri petih jetika (4 tuji), pri treh mrtvoud, pri 12 različne druge bolezni.

Požar. Danes popoldne ob 3. so v dr. Vallentschagu pod streho neke vile ugneli razni raketi itd. Požarna hramba je prišla takoj na lice mesta ter zabranila, da se ni zgodila večja nesreča.

Tukajšnja tržna oblast je iz zdravstvenih ozirov zaplenila vse melone, dinje in drugo sadje iz južne Italije, kjer se je baje pojavila kolera. Najstrožje se nadzoruje tudi razno domače sadje, da se prepreči morebitna griza.

Nevaren vtihtapee se je pojavil zadnji čas v mestu in okolici.

Značilno je, da prihaja v stanovanja pri odprtih oknih čisto proti jutru. Drzen je tako, da prilje v sobi luč in medtem, ko stanovalci mirno spijo, si nabere obleke, dragocenosti, avda denarja se najmanj brani ter odide. Dne 18. t. m. je bil prišel v neko vilo na Večni poti ob pol 3., kjer je bil prepeden, a ob pol 4. se je pa pojavil v neki drugi vili že v mestnem pomerju. Tam se je splasil po lestvi v neko pritlično sobo, si nabral obleke in dragocenosti ter odšel. Oškodovanec, nek trgovski sotrudenik, se je baš pri odhodu prebudil in nepoklicanega posetnika videl, a ker je mislil, da je njegov stanodajalec, je potem zopet brez vsakih pomislekov zaspal dalje. Danes zjutraj ob 4. pa je prišel zopet v neko pritlično stanovanje v Koritkovi ulici. Tam si je prižgal luč ter spričo spečih stanovalcev nabral več obleke, obuvala in dragocenosti ter zložil na okno. Medtem se je gospodar prebudil in ko je vprašal kdo je, je nočni ptič ugasnil svečo ter skočil skozi okno. Lopov se bode gotovo pojavljal še drugod in naj bode občinstvo previdno. Zeleti bi bilo, da bi prišel čimprej v roko pravice.

Predalec v vodo zašla. Ko se je včeraj popoldne šla kopat na Trnovskem pristanu 12letna šolska učenka Ana Cvirnova je zašla v pregloboko vodo in se začela potapljati. Ko je to videl dijak Ciril Ponikvar je skočil v vodo, jo potegnil ven ter jo rešil gotove smrti.

V Ameriko se je hotel danes popoldne odpeljati 19letni Fran Weber iz Hinj pri Krškem, da bi se s tem izognil vojaški suknji. Na južnem kolodvoru službojuči stražnik Večerin mu je pa pokvaril to veselje s tem, da ga je aretoval. Weber se bode zagovarjal pred deželnim sodiščem zaradi prekrška § 45. voj. zak.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 40 Macedoncev, 25 Hrvatov, 10 Slovencev in 7 Črnogorci. V Heb je šlo 40, v Buchs 35, v Inmostov 28, v Feldkirchen pa 19 Hrvatov.

Izgubljen in najdeno. Ga. Viktorija Panholzerjeva je izgubila zlat prstan z briljantom. — Služkinja Minka Leskovškova je izgubila 5 K. — Davčni oficijal g. Fran Starin je izgubil zlat obsek. — Vdova Marija Čapkova je izgubila denarnico, v kateri je imela tri bankovce po 10 kron. — Šolska učenka Jožefa Ostermanova je našla zavitek, v katerem je bilo 10 klopčičev volne in moški nas. Lastnik naj se zgleda zanj na Kongresnem trgu št. 5. — Našla se je moška srebrna ura z oficirsko verzico. Dobi se pri Jos. Jezeršku v Sp. Siški, Kolodvorska ulica št. 111.

Prosveta.

„Glasbena Matica“ sklicuje izreden občni zbor na dan 5. kimavca t. l. ob 8. zvečer v veliki dvorani društvenega poslopja. Na dnevnem redu je izprememba pravil v smislu resolucije zadnjega rednega občnega zbora (zvišanje članarine).

Društvena naznanila.

Iz Litije. Kakor znano, priredi litijsko-šmartinski Sokol dne 8. septembra svojo prvo javno telovadbo, spojeno z veliko ljudsko veselico. Mlado je to društvo, še ni leto, kar se je ustanovilo, pa pojmi docela svojo lepo nalogo, ki jo ima vršiti. V njem je energije in ljubezni do telovadbe dovolj, zato se resnično lepo razvija. Vsak dan vidiš vrle Sokole v telovadnici, ki se resno pripravljajo na svoj prvi nastop, ki naj bo v vsakem oziru dostojen. Ker provzročajo priprave za takovo prireditev ogromno dela, je odbor izvolil veselčni odsek, ki je povabil vse cenjene požrtvovalne litijsko-šmartinske dame, da ga podpirajo pri njegovem težavnem poslu. Obče je že znano, da znajo vrle litijsko-šmartinske Slovence s posebnim okusom voditi vse veselice. Spominjamo le na veličastno veselico v prid družbe sv. C. in M., ki so jo lansko leto s tako požrtvovalnostjo priredile, da je donesla 600 K čistega dobička. Tudi sedaj se vrle Slovence vedno zbirajo pri sejah. Na smemo še v javnosti govoriti o njihovih sklepih, vemo le in prepričani smo, da nam bodo nudile sebi in Sokolu v čast kaj posebnega. Pa ne le dame, tudi sploh vsak, ki mu leži Sokolstvo v srcu, pomaga vsepovsod pri ogromnem delu. Nič ne dvomimo, da nas istega dne poseti mnogobrojno narodno občinstvo in to tem raje, ker ga ni zlepa krajja, ki bi imel tako ugodne železniške zveze ko ravno Litija. Da pa želimo čim mnogobrojnije udeležbe in je tudi pričakovano, bode juna, če navademo fakt, da poseča narodno občinstvo v Litiji-Šmartnem kaj rado vse narodne prireditve daleč naokrog. Apelujeemo torej že sedaj na zavedne Slovence in Slovence iz obližja in drugod, da ne pozabijo na našo slavnost dne 8. septembra.

Slov. akad. društvo „Mladi“ v Pragi se je 15. t. m. posvetilo na novo

stanovanje in slovi Krst. Vinohrady, Taborski at. št. 14 mezzanin.

Stanovni list.

— Škod nezgodnikov hrvaške napredne stranke. V soboto popoldne se je vršil v Zagrebu zaupni shod hrvaške napredne stranke. Na tem shodu se je razpravljalo o predlogu hrvaške stranke prava, naj se hrvaško-srbska koalicija preosnuje v enotno stranko. Po daljši debati, ki so se je udeležili dr. Lorković, dr. Heimerl, dr. Bertić, dr. Kapel, dr. Šurmin in Wilder, je bila sprejeta ta-le resolucija: Hrvaška stranka uvideva nujno potrebo, da se še tesneje združi hrvaški in srbski elementi k skupnemu delu. Z ozirom na to sprejema napredna stranka poziv saborskega kluba hrvaške stranke prava, da se prično pogajanja radi združitve vseh hrvaških narodnih elementov v eno enotno neodvisno ljudsko stranko, ki bi bila sposobna izvajati resno narodno politiko s sodelovanjem srbske samostalne stranke. V odbor, ki se ima pogajati radi fuzije, so bili izvoljeni dr. Lorković, dr. Heimerl, dr. Poljak, Wilder in dr. Bertić. Delegat napredne stranke se v sredo sestanejo s pooblaščenici hrvaške stranke prava, da prično pogajanja radi fuzije.

— Hrvaška tipografsko društvo je slavilo v soboto štiridesetletnico svojega obstanka. Društvo je imelo slavnostno zborovanje, zborovanja so se udeležili delegatje iz Hrvaške, Slavonije in Bosne ter odposlanci madžarskega tipografskega društva Grünhut.

— Album v proslavo jubileja črnogorskega kneza. Črnogorski knez Nikola je naročil pri zagrebški svetlotiskarski tvrdki R. Mosinger dva sijajna albuma. V prvem albumu so slike mest in slikovitih vasi iz Črne gore, v drugem pa slike članov črnogorske vladarske hiše Petrović-Njegoš. Tega albuma so prirejeale tri izdaje: prvo izdanje je navadno, drugo fino, vezano v kožo, tretje pa je tiskano na japonskem papirju, vezano v safijan in okrašeno s piaketo kneza Nikolaja. Prvo izdanje se bo prodajalo, drugo je namenjeno kot darilo evropskim vladarjem in poslanikom na Cetinju, tretje izdanje pa pokloni slavnostni odbor na Cetinju knezu Nikoli. Vsi ti albumi so te dni razstavljeni na jesenski razstavi v Zagrebu. Album, ki ga slavnostni odbor pokloni knezu, je vse-skozi hrvaško delo. Načrt za platnice je izdelal profesor Csihoš, dela v emailu je izvršil mladi hrvaški umetnik Ivan Bauer, knezovo plaketo pa kipar Rudolf Valdec.

— Bolgarski car in srbski prestolonaslednik v Zagrebu. V soboto se je pripeljal s posebnim dvornim vlakom v Zagreb bolgarski kralj Ferdinand. Na kolodvoru ga je pozdravila ban dr. Nikola pl. Tomašić in podban pl. Chavrak. Car je obdeval v dvorni čakalnici, na kar se je ob pol 2. popoldne odpeljal na Reko. — Srbski prestolonaslednik Aleksander dospe v Zagreb 25. t. m. Preko Hrvaške bo potoval v najstrožjem inkognitu.

Razne stvari.

* Delno otvorenje Panamskega prekopa. Na strani Atlantskega morja so te dni izročili prometu Panamski prekop v daljavi pet in pol milj.

* Francozi na lovski razstavi. Pariška občina pošlje na dunajsko lovsko razstavo osem svetovalcev. Francozi dospe na Dunaj dne 3. septembra, če jih Nemci že pred Dunajem ne bodo pobili.

* Roparski napad na berolinski mestni železnici. V noči dne 19. avgusta je nek 20letni postopač napadel na berolinski mestni železnici 16letno dekle, kateri je iztrgal ročno torbico, v kateri je bilo nekaj denarja in vozni listek, ter pobegnil. Dekle je pozvonilo, na kar se je vlak ustavil. Železniški uradniki pa mesto, da bi takoj odredili zasledovanje roparja, so pestili dekleta, ker je bila brez voznega listka. Ropar je imel dovolj časa, da je brez sledu izginil.

* Špioni. V Borsowicah so orožniki prijeli kmeta Jožefa Powlowskega, ker je osumljen špionaže v prid Rusije. Dobival je menda velike vsote, da je izdal vojške tajnosti. V Chatillonu na Francoskem so našli nekega individua težko ranjenega. Imenoval se je Georges Simon. V njegovih žepih so našli zvezke z nemškimi in francoskimi zapiski, ki so obsegali deloma načrte trdnjav. Blizu njega je ležal revolver.

* Dr. Crippen in njegova ljubica. Te dni je priplul v londonsko pristanišče parnik „Montrose“, na katerem sta botala v Kanado morilec dr. Crippen in njegova ljubica Le Nevé. V pristanišču se je nabrala velikanska množica radovednega občinstva. Na parnik pa ni bilo nikomur dovoljeno; obsevanje med ladjsko posadko in med občinstvom je bilo strogo prepovedano. Na veslanje je pa bilo občinstvo zelo razburjeno.

pričakovane dr. Crippena in njegove ljubice ni bilo na ladji. Dr. Crippen se baje sam šel, zakaj ga niso takoj na prvem pariku prepekljali na Angleško.

* Krvava vera. Iz Pariza poročajo: V francoski koloniji Reunion so pred nedavnim časom k smrti obsodili osem oseb zaradi raznih umorov. V Reunionu je še več sekt, ki prinašajo svojim fetišem krvava darila. Načelnik teh morilcev je bil čarovnik, po imenu sv. Au. Ta „svetnik“ je potreboval kri za svoje čarovanje. Morileci so pili kri žrtev deloma na mestu umora, deloma so polnili z njo steklenice. Akte procesa so poslali v Pariz, kjer naj posebna komisija odloča o usodi k smrti obsojenih. Francozi v Reunionu zahtevajo, da se morilec strogo kaznuje.

Rnjževnost.

— „Več luči“. Te zbirke je izšel 6. snopič, ki prinaša pod naslovom „Kako je lep vojaški stann...“ različne anekdote iz vojaškega življenja, bolj žalostne kakor vesele in vsekako zelo značilne za razmere v armadi.

Telefonska in brzojavna poročila.

Napredna zmaga.

Lukovica, 22. avgusta. Pri današnjih občinskih volitvah v Krašnji je na vsi črti zmagala narodnapredna stranka.

Občinske volitve v celjski okolici.

Celje, 22. avgusta. Danes so se tu pričele občinske volitve v celjski okolici. Danes voli III. razred. Udeležba je izredno velika. V volilnem imeniku je vpisanih 1000 volilcev. Do 1. popoldne jih je volilo že 600. Ob 3. popoldne se volitev zaključijo. Okrog volišča je zbranega na stotine ljudstva. Slovenci, kakor Nemci so napeli vse svoje sile in se trudijo, da spravijo na volišče svojega zadnjega volilec. Izvoščeki neprestano dohajajo in dovažajo volilce. Slovenci volilec iz Gaberja in Zgornje Hudinje so se pripeljali na lestvičnih vozovih. Med Slovenci je opažati veliko navdušenje, zato se je nadejati, da bo v tem razredu slovenska zmaga naravnost sijajna. Jutri volita I. in II. razred. V II. razredu je zmaga Slovincem zagotovljena, v I. razredu pa bo najbrže odločil zreb.

Shod nemške svobodomiselnne stranke.

Celovec, 22. avgusta. Nemška svobodomiselnna stranka bo imela tu shod svojih zaupnikov dne 24. in 25. septembra.

Nepotrditve poslanca Hribarja za župana.

Dunaj, 22. avgusta. Vest iz Ljubljane, da se je oficijalno razglasila nepotrditve poslanca Ivana Hribarja za župana ljubljanskega, je tu izjavila v vseh političnih krogih kolosalno senzacijo. Povsodi se živahno ta vest komentira, ter se ugiblje, kaj je pravi vzrok nepotrditve.

Baron Bienerth in Malorusi.

Dunaj, 22. avgusta. Ministrski predsednik baron Bienerth je dopoldne imel s predsednikoma maloruskega kluba, dr. Leviekim in dr. Olešnickim, konferenco, ki je veljala vprašanju vodnih cest. Imenovana politika sta izjavila, da je maloruski klub pripravljen odnehati od svojih zahtev glede vodnih cest, ako se vsote, določene za te ceste uporabijo za gospodarske potrebe Galicije.

Minister Aehrenthal v Išu.

Dunaj, 22. avgusta. Minister grof Aehrenthal odpotuje v soboto 27. avgusta v Išč, kjer ga bo cesar sprejel v posebni avdijenci.

Ogrski ministrski predsednik.

Dunaj, 22. avgusta. Ogrski ministrski predsednik, grof Khuen-Hedervary, je včeraj dospel semkaj, ter imel danes dopoldne dolgotrajno konferenco z ministróm zunanjih del grofom Aehrenthalom.

Poslanec dr. Ploj o političnem položaju.

Ljutomer, 22. avgusta. Nasproti vašemu poročevalcu se je poslanec dr. Ploj izrazil, da so neresnične vse časninarske vesti, kakor da bi dalmatinski hrvaški poslanci na jesen nameravali vstopiti v vladno večino.

Avstrijska politika.

R. — Split, 22. avgusta. Včeraj je imela tu svoj zlet splitska sokolska župa. Mesto je bilo v zastavah. Veliko ogorčenje je vzbudila naredba državne oblasti, da se ne smejo razobešati zastave s hrvaškim grbom, češ, da so take zastave — revolucionarne.

Bolgarski car v Črni gori.

Cetinje, 22. avgusta. Bolgarski car Ferdinand se je včeraj pripeljal v Bar. Ko se je parnik, ki je imel na črnu carja, bližal pristanišču, so grmičevje tapov. Ob izkrcanju je carja

pozdravljala nepregledna množica. Na potu iz Bara na Cetinje je bil car predmet navdušenih ovacij. Na Cetinju je carja sprejel knez Nikolaj s prestolonaslednikom Danilom in kneževičem Mirkom. Zvonovi vseh cerkva so zvonili. Vladaarja sta se objela in se poljubila. Car bo stanoval v bolgarskem poslaštvu.

Odlikovanja povodom jubileja črnogorskega kneza.

R. — Cetinje, 22. avgusta. Povodom jubileja kneza Nikolaja bo vlada predložila v odlikovanje nad 200 odličnih srbskih rodoljubov iz Črne gore, Avstro-Ogrske, Srbije in Turčije.

Volitve na Grškem.

Atene, 22. avgusta. Volitve v grško narodno skupščino se vrše v največjem miru. Venizelos je bil izvoljen, kakor zatrjujejo poročila, v dveh okrajih.

Gospodarstvo.

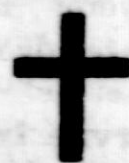
Kako so postali Angleži najpremožnejši narod. — Nam v poduk.

Angleže smatra danes ves svet za tisti narod, ki se je povzpел na narodnogospodarskem polju na najvišjo stopnjo — in sicer popolnoma opravičeno, saj so Angleži tudi najpremožnejši narod na svetu. — Prvo podlago svojega bogastva so si ustanovili z živlenskimi zavarovanjem — katerega goje že poldrugo stoletje. — Oni imajo približno že za 18.000 milijonov zavarovanih vsot — v naši državi pa jih imamo komaj za 2.100 milijonov. Na Angleškem pride z vsako smrtjo tudi denar — zavarovana vsota — v hišo in vsaka starejša oseba je dobila gotovo po 3—4 v svojem življenju svoje zavarovane vsote na roke. A pri nas pride po večini z vsako smrtjo v hišo le siromaštvo, mnogokrat celo beračenje; ako se kdo naših zavaruje le enkrat v svojem življenju, pa misli, da je že storil nekaj izvanrednega. Ali bi ne kazalo tudi posebno nam Slovincem posnemati sistematično Angleže? Saj vemo tudi mi, da nas doleti smrt vse, prej ali slej, zakaj bi ne izkoristili tega dejstva in si začeli tako množiti svoje rodbinsko in narodno imetje tudi mi? Ne dopuščajmo več smrti, da bi nam samo pobirala — ona naj nam odslej tudi prinaša; tega smo mi gotovo bolj potrebni nego bogati Angleži. Kar so dosegli oni, dosežemo lahko tudi mi; tudi mi imamo jako dobre slovenske zavode, ki se pečajo z zavarovanjem na življenje, poslužujmo se jih pridno, kakor Angleži svojih, potem postanemo tudi v doglednem času bogat narod.

Med drugimi zavodi naj omenimo „Prvo Češko“, ki ima generalno zastopstvo za vse slovenske dežele v Trstu, glavna zastopstva v Ljubljani, Kongresni trg 6, v Radovljici, v Gorici, Celju, Mariboru in Celovcu. Štejemo jo za najcenejši, najmodernejši in čisto slovenski zavod, znana nam je tudi vsled različnih stalnih podpor naši družbi sv. Cirila in Metoda.

„Prvo Češko“ so ustanovili češki rodoljubi z lastnim kapitalom, da prekrbe tako avstrijskim Slovanom tudi delniški zavod te stroke, obenem so pa nameravali doseči res najmodernejši, najboljši in najcenejši princip za živlensko zavarovanje, kar se jim je popolnoma posrečilo. V kakih izvrstnih rokah je vodstvo tega zavoda, naj sledi iz tega, da so med drugimi v upravnem svetu n. pr. bivši finančni minister Čeh ekscelenc dr. Jos. Fiedler, najznamenitejši češko-slovenski finančijer; Henrik Maštaika, znani veletržec in tudi češki ministrski kandidat; Fr. Maršner, istotako dobro znani veletržec; dr. Ferdinand Tonder ter Ljudvit Worel, med najbolj priznanimi češkimi ekonomisti itd. Ta imena prepričajo gotovo vsakega, kako izvrstno vodstvo ima „Prva Češka“. 2821

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustoslavšek.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem se naznanja prežalostna vest, da je naša nepozabna mati, sestra in tašča, gospa

2824

Uršula Kerstein

c. kr. sodnika vdova

snoči, dne 21. avgusta ob pol 9. uri zvečer, previdena s sv. zakramenti za umirajočo, po dolgi in mučni bolezni mirno v Gospodu zaspala. Pogreb predrage rajnice se vrši v torek dne 23. t. m. ob polšestih popoldne iz hiše žalosti, Dunajska cesta št. 19, na pokopališče k Sv. Križu. Drago pokojnico priporočamo v blag spomin.

V Ljubljani, dne 22. avgusta 1910.

Žalostni ostali.

Brez vsakega posebnega naznaila.

Metereološki pregled.
Vidna do 1000 m. 28. avgust 1910.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebesno
20. 2. pop.	738.0	30.3	sr. jz. zah.	pol. oblak.
9. zv.	739.4	22.2	sr. jz. zah.	jasno
21. 7. zj.	741.1	17.5	sl. jz. zah.	megla
2. pop.	739.0	29.3	sr. jug.	jasno
9. zv.	737.7	22.2	slab. jug.	jasno
22. 7. zj.	735.8	17.1	slab. jug.	megla

Srednja predvečerajska temperatura 23.5° norm. 18.4° in včerašnja 23.0°, norm. 18.3°. Padavina v 24 urah 0.0 mm in 1.0 mm.

Več pomočnikov
sprejem v trajno delo 2805
Droslav Bodaj, čevljar, Postojna.

poštna voza
proda Ivan Modic, Nova vas pri Raketu. Cena po dogovoru. 2797

Lepo stanovanje
s 3 sobami in vsemi pritliklinami se za novembrov termin odda. 2822
Sodna ulica št. 6, II. nadst. Poizve se pri lastniku hiše.

Iščem učiteljico
veselega in prijetnega značaja za podučevanje 7letne deklice. 2818
Ponudbe na dr. Ferd. Müllerja, odvetnika v Celovcu.

Učenec
iz boljše hiše in s primerno šolsko izobrazbo se sprejme v trgovino z mešanim blagom pri Ivana Razborsku v Šmartnem pri Liti. 2791

Proda se 2768

HIŠA
v Radovljici, obstoječa iz 4 sob, kleti in vrt. — Poizve se pri Antonu Marolt na Bledu, Grad št. 141.

Iščem sodruga
s kapitalom 20.000 kron za razširjenje izborna uspešajoče trgovine z lesom, senom, sadjem itd. Popolna varnost in lep dobiček zajamčen. Praktično sodelovanje se ne zahteva. Ponudbe pod „Lepi dobiček“ na upravnishvo »Slov. Naroda«. 2823

Železnato vino

lekarja Piccolija v Ljubljani, c. in kr. dvorni založnik, papež dvojni založnik, vsebuje za slabokrvne in nerazvite osebe, za blede, slabotne otroke, lahko prebavljiv železnat izdelek. Polovična steklenica K 2—. Poštni zavoj (4 steklenice) franko zavoj in poštnina, stane K 8.40. Naročila po povzetju.

373

Zaloga
sukna, platna, modnega in :: manufakturnega blaga.

Franc Souvan sin, Ljubljana
Mestni trg štov. 22 in 23.
Manufakturna veletrgovina. 2280
Narodno podjetje.

Največja zaloga :: preprog. :: Popolne opreme :: za neveste. ::

Izkušen strojar 2792
ki je tudi izkušen strojni ključavničar, z izvršnimi izpričevanji, lito primerno strojniško službo, najraje na kakšni parni žagi. Nastop lahko takoj ali pa s 1. oktobrom. — Naslov: P. T., poštno ločilo, Brezovica pri Ljubljani.

No I 579/10/2 2817

Oklic.
Dne 27. avgusta 1910 ob 3. uri popoldne se vrši

prosto voljna sodna dražba
vile „Epos“ na Bledu nad hotelom »Petran« na licu mesta. Izključna cena 28.000 kron. Dražbeni pogoji se vpogledajo pri podpisnem sodišču, soba št. 29 in pri županstvu na Bledu.

C. kr. okrajno sodišče v Radovljici, odd. I., dne 20. avgusta 1910.

ANT-TOMEC
izvoz sukna u Numpolcu (Češka)
Najbolje sukno i pomodnurobu nudi tvrditka

Dekle
21 let staro, z dobrimi izpričevanji, lepega vedenja, išče s 1. septembrom službo za opravljanje vseh domačih opravil, pri kakšni dobri slovenski družini če mogoče brez malih otrok. Gre tudi na deželo. Plača po dogovoru. 2819
Cenjene ponudbe naj se blagovolijo poslati pod „Zavodna Slovenka“ na upravnishvo »Slovenskega Naroda«.

Dr. Démeter Bleiweis-Trsteniški
surokovni zdravnik za notranje bolezni in bolezni v vratu in nosu
Kongresni trg 15 2820
ordinira do 9. septembra le ob sobotah.

C. kr. avstrijske državne železnice.
Izvoček iz voznega reda.

Veljavno od 1. maja 1910.

Odhod iz Ljubljane (juž. žel.)
7-08 zjutraj: Osebn. vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.
7-26 zjutraj: Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, St. Janž, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
9-12 dopoldne: Osebn. vlak v smeri: Jesenice, z zvezo na brzovlak v Celovec, Dunaj j. k., Linc, Prago, Brašdane, Berlin, Beljak, Badgastein, Solnograd, Monakovo, Kolín.
1-40 dopoldne: Osebn. vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, Celovec, Gorica, Trst.
1-52 dopoldne: Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, St. Janž, Straža-Toplice, Kočevje.
3-30 popoldne: Osebn. vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.
6-35 zvečer: Osebn. vlak v smeri: Trbič, Jesenice, z zvezo na brzovlak v Beljak, Celovec, Dunaj, z k. Badgastein, Solnograd, Monakovo, Inomost, Frankobrod, Wiesbaden, Kolín, Düsseldorf, Vleissingen, Trbič.
7-40 zvečer: Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, St. Janž, Rudolfovo, Kočevje.
10-10 ponoči: Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.
Odhod iz Ljubljane (državni kolektor).
7-26 zjutraj: Osebn. vlak v Kamnik.
2-05 popoldne: Mešanec v Kamnik.
7-35 zvečer: Mešanec v Kamnik.
11-— ponoči: Mešanec v Kamnik le ob nedeljah in praznikih.

Prihod v Ljubljano (juž. žel.)
7-09 zjutraj: Osebn. vlak iz Jesenic, v zvezi na brzovlak iz Berlina, Draždan, Prage, Linca, Celovca, Monakovega, Solnograda, Badgasteina, Beljaka, Gorice, Trsta, Trbiča.
9-02 zjutraj: Osebn. vlak iz Kočevja, Rudolfovega, Grosuplje, St. Janža.
11-20 dopoldne: Osebn. vlak iz Trbiča, Gorice, Jesenic, v zvezi na brzovlak iz Dunaja, z k. Celovca, Vleissingena, Düsseldorfa, Kolína, Wiesbadna, Frankobroda, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Badgasteina, Beljaka.
3-50 popoldne: Osebn. vlak iz Kočevja, Straža-Toplice, Rudolfovega, Grosuplje, St. Janža.
4-17 popoldne: Osebn. vlak iz Trbiča, Celovca, Beljaka, Gorice, Trsta, Jesenic, Trbiča.
6-58 zvečer: Osebn. vlak iz Jesenic, v zvezi na brzovlak iz Berlina, Draždan, Prage, Linca, Celovca, Monakovega, Solnograda, Badgasteina, Beljaka, Dunaja j. k.
8-15 zvečer: Osebn. vlak iz Bejaka, Trbiča, Celovca, Trsta, Gorice, Jesenic, Trbiča.
9-07 zvečer: Osebn. vlak iz Kočevja, Straža-Toplice, Rudolfovega, Grosuplje, St. Janža.
11-22 ponoči: Osebn. vlak iz Trbiča, Celovca, Beljaka, Trsta, Gorice, Jesenic.
Prihod v Ljubljano (državne železnice).
6-46 zjutraj: Mešanec iz Kamnika.
10-59 dopoldne: Mešanec iz Kamnika.
6-10 zvečer: Mešanec iz Kamnika.
10-30 po noči: Mešanec iz Kamnika le ob nedeljah in praznikih.
Časi prihoda in odhoda so navedeni v srednje evropskem času.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Veletrgovina z železnino

„Merkur“

Peter Majdič, Celje
se priporoča.

Kdor zida ali rabi cementne izdelke naj zahteva cene od

tovarnice cementnih izdelkov Jos. Cihlar
Ljubljana, Dunajska cesta št. 67, nasproti topničarske vojarnice.

Cevi, korita i. t. d. 2809
Najnižje cene!

Geopodružba in konzumno društvo v Lohvi na Krasi, da svojo

prodajalno
z mešanim blagom
v najem. 2787
Pogoji pri načelstvu.

Kuč
najboljše sredstvo.
4 steklenice (5 kg) franko K 4 —.
Br. Novakovič, Ljubljana.

Uradniško hranilno društvo
Gradee, Herrengasse 7, II. nadst.
Osebn. kredit in posojila za raziranje uradnikov, profesorjev, učiteljev umirovljenecem itd. pod najugodnejšimi pogoji eventualno tudi brez porokov proti enkratnemu poroštenemu prispevku. Nikakih predstroskov. Prospekte in pojasnila daje za Kranjsko: 4845

J. Kosem, Ljubljana,
Krakovski nasip št. 22.

Nikdar več!
ne premenjam mila, odkar rabim Bergmannovo lilijino mlečno milo z lesenim konjičkom (znamka lesen konjiček) tvrdke Bergmann & Co., Dečin na L., ker je to edino najbolj učinkujoče medicinalno milo proti solničnim pegam in za negovanje lepe, mehke in nežne polti. Kos po 40 vin. se dobiva po vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah itd. II 505

Kolarski pomočnik
se sprejme v dobro in stalno delo.
L. Mandelc, kolar v Kočevju.
2813

Pisarniški uradnik
zmožen slovenske in nemške stenografije ter strojepisja z lepo pisavo se sprejme takoj v večjem mestu na deželi. Stalna služba. Plača po dogovoru. Tozadavne ponudbe z navedbo dosedajega službovanja je poslati na naslov „2000, poste restante, Ljubljana.“ 2816

Zveza slovenskih zadrug v Ljubljani
razpisuje službo

korespondenta.
Zahteva se popolno poznanje združništva, slovenska in nemška stenografija, strojepisje in dober slog za korespondenco. 2811
Nastop službe takoj. Plača po dogovoru.
Ponudbe je vložiti do 25. avgusta.

Usojam si vlijudno opozoriti, da sem prevzel glavno zastopstvo

„Prve Češke“ življenske zavarovalnice.
1986
Nadalje opozarjam, da preskrbujem kulantno

vsakovrstna posojila in kredite
kakor: trgovske, stavbne, hipotekarne, uradniške in menične kredite.
Leo Franke, Ljubljana, Kongresni trg št. 6, I. nadst.

Št. 23590 ad. 2800

Razglas.
Tlakarino, katere pobiranje je c. kr. deželna vlada za Kranjsko glasom razpisa z dne 17. januarja letos, št. 30951 ex 1909, mestni občini ljubljanski dovolila za nadaljnjo dobo 5 let, je odsle plačevati vselej sproti kadar se prestopi mitnica torej pri vstopu v mesto in zopet pri izstopu iz mesta v izmeri po 8 (osem) vinarjev za vsako vpreženo, po 4 (štiri) vinarje pa za vsako gnano živino.
Vprežena ali gnana živina, za katero je bila tlakarina pri vstopu v mesto plačana, je tlakarine prosta ob izstopu, če izstopi iz mestnega ozemlja pri kakšni drugi mitnici še isti dan, kakor je vstopila v mesto, ali pa vsaj naslednji dan in se doprinese s tlakarinsko boleto dokaz, da je bila tlakarina pri vstopu tisti ali prejšnji dan plačana.
Glede oprostitev od tlakarine veljajo določila, katere so bila predpisana glede erarske cestarine v §. 17. in 18. oziroma 24. zakona z dne 26. avgusta 1891, državnega zakonika št. 140.
Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane, dne 16. avgusta 1910.
Župan: Iv. Hribar l. r.

AGRO-MERKUR,
osrednja nakupovalna in prodajalna zadruga v Ljubljani.
razpisuje

1.) službo ravnatelja.
Zahteva se popolna trgovska naobrazba in praktična izvežbanost za samostalno vodstvo zadrugnega nakupovanja in prodaje, importa, eksporta itd. Zahteva se tudi znanje v trgovini potrebnih jezikov. 2812

2.) Službo korespondenta.
Zahteva se popolno trgovsko naobrazbo, slovensko in nemško stenografijo, strojepisje in znanje jezikov. Nastop službe takoj. — Plača po dogovoru.
Ponudbe do 30. avgusta t. l.

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejemati:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Iskajo vsak dan svojo izredno potrebo in priložnost.

Iskajo vsak dan svojo izredno potrebo in priložnost. Iskerati veljajo: peterostopna petiti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posebna št. 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo:

celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravnistvo: Knafljeva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Župan ni potrjen!

Odločitev je padla! Izvolitev Ivana Hribarja za ljubljanskega župana ni dobila najvišjega potrjenja. Podžupan dr. Ivan Tavčar je bil telegrafično poklican na deželno predsedništvo in mu je bil tam izročen danes dopoldne naslednji dekret:

Št. 3. res.

Ljubljana, 21. avg. 1910.

Členjenemu predsedstvu občinskega sveta stolnega mesta Ljubljanskega v reko gospoda podžupana dr. Ivana Tavčarja, deželnega odbornika itd.

v Ljubljani.

Njegovo c. in kr. Apostolsko Veličanstvo blagovolilo je z najvišjim odločilom z dne 6. avgusta t. l. izvolitev gospoda občinskega svetovaleca Ivana Hribarja županom stolnega mesta ne potrditi.

Vsled ukaza gospoda ministra za notranje stvari z dne 19. avgusta t. l. št. 8474 M. l. obveščam o tem Vaše Preblagorodje s povabilom, takoj potrebno ukreniti, da se nemudoma vrši volitev drugega župana v smislu občinskega reda in velikega reda za stolno mesto ljubljansko z dne 5. avgusta 1897 št. 22, deželni zakonik.

S tem se reši poročilo mestnega magistrata z dne 4. maja t. l. št. 13751.

C. kr. deželni predsednik:
Schwarz.

Ivan Hribar torej ni potrjen! Ta mož, ki je s svojo železno vztrajnostjo izkopal ljubljansko mesto izpod potresnih razvalin, ta mož, poln velikih idej, jeklene volje in čudovite delavnosti, ki je iz propadle Ljubljane napravil moderno mesto, ki je prejšnje provincijalno gnezdo opremil z najmodernejšimi velikomestnimi pridobitvami, ki je vse svoje izredne zmožnosti posvečal mestni upravi, ta mož sedaj ni potrjen kot župan ljubljanski.

Petkrat je bil že Ivan Hribar potrjen kot župan, petkrat ni bilo proti njemu najmanjšega pomisleka, petkrat je vlada priznala, da je Ivan Hribar pravi mož za župana — sedaj pa naenkrat ni to več.

Hribar se od dneva, ko je prvič zasedel župansko mesto gotovo ni na

slabše spremenil, ali spremembe so se zgodile v vladnih krogih, zgodile so se velike spremembe v razmerju med vladnimi močmi in med narodnopa-predno stranko in zato je moral Hribar pasti.

Toda — mirno kri! Z nepotr-ditvijo našega dosedanjega župana je vlada ustvarila krizo, kakršne v Ljubljani še ni bilo in v tej krizi se mora pokazati popolna discipli-na v stranki, v tej krizi je poslušati samo glas razuma, samo glas pameti in niš družega.

Narodno - napredna stranka stoji brezpogojno na strani svo-jega načelnika in dosedanjega župana Hribarja. Kakor vsa ta dolga leta kar je bil župan, tako uživa tudi sedaj popolno zaupanje cele stranke in stranka mu bo to zaupanje tudi ohranila in v do-kaz tega položila v Hribarjevo roko odločitev, kaj naj se zgodi, ali naj se občinski svet upre in naj Hribarja zopet voli za župana ali naj tega ne stori. Zvestoba za zvestobo. Po tem načelu se bo ravnala stranka in v smislu tega načela se zgodi to, kar bo Hribar hotel.

Z nepotrditvijo dosedanjega žu-pana je nastal položaj, ki je veliko preveč resen in veliko prevažen za vso stranko, da bi se smeli kako igrati z ognjem. Mirno kri! Javnost se lahko zanese na svojega dose-danjega župana in na ves občinski svet, da se bo ta kriza,

rešila tako, da bo v korist Ljubljane in narodno-napredne stranke.

Črna gora — kraljestvo.

Prihodnjo nedeljo postane Črna gora kraljestvo. Narodna skupščina stori ta sklep v proslavo petdesetlet-nega vladanja kneza Nikole in s tem bo zaključen in kronan proces osvo-

bojenja te po obsegu sicer male, a po veljavi njenega vladarja velike države. Črnagora je najstarejša med drža-vami na nekdanjem ozemlju turškega cesarstva. Bila je svobodna in neod-visna, ko ni še bilo ne Grške, ne Ru-munske, ne Srbije, ne Bolgarije. Z me-čem je varovala svojo svobodo, a bila je brez vsakega pomena za ostali svet, dokler ni po umoru kneza Danila leta 1860. prevzel vlado knez Nikola.

V petdesetih letih svojega vladanja je knez Nikola pridobil svoji državi in sebi ter svojemu rodu znamenito mednarodno veljavo in stopi sedaj med neodvisne kralje ne le kot ravnopraven, nego tudi kot visokočisljan član.

Kaj pa je tudi vse storil za svojo domovino. Proslavil se je kot vojsko-vodja in v vojni s Turčijo izbojeval zmago za zmago. Uspeh teh zmag je bil, da je postala Črna gora za polo-vico večja kakor je bila prej in da je dobila neposredno zvezo z morjem. Sicer je zloglasni berolinski kongres omejil svobodo Črne gore na morju, ali tudi ta zadnji zadržek popolne neodvisnosti je padel in s tem je postalo mogoče, da se proglasi Črna gora za kraljestvo.

Knez Nikola pa se ni proslavil samo kot vojskovodja in diplomat, nego tudi kot pesnik, kot državnik in kot pospeševalec kulturnega in gospo-darskega razvoja svoje države in uživa kot vladar in Slovan zlasti med slo-vanskimi narodi največjo popularnost, ki ni dosti obledela zaradi preveč mo-narhističnih sredstev, s katerimi je zatrl nezadovoljne elemente v svoji državi.

Knez Nikola si je s svojo diplo-matično spretnostjo pridobil tako sta-lišče v Evropi, kakršnega ni še nikdar imel vladar tako majhne in revne drža-ve. Male balkanske države vladar je danes v najtesnejših stikih z velikani med vladarji. Knez Nikola, ki ni imel ob nastopu vladanja nobenega sorod-nika zunaj meja svoje kneževine, je danes po svojih hčerah v svaštvu s prvimi vladarskimi rodovinami. Srbski kralj Peter je njegov zet, dve njegovi hčeri sta poročeni z ruskimi velikimi knezoma in sta v svaštvu s carjem, tretja hči črnogorskega kneza je kra-ljica italijanska, četrta hči je poročena s princem Battenbergom in veže črno-gorsko dinastijo z angleško. To so rodbinske zveze največjega političnega pomena.

Vse balkanske države so se iz kneževin premenile s pridobitvijo po-

polne neodvisnosti v kraljestvo. Tako najprej Rumunija, potem Srbija, potem Bolgarija. Sedaj se zgodi to s Črno goro. Proklamacija se bo izvršila s tako slovesnostjo kakor še nobena. Tega značaja ne bo dala Črna gora svoji proklamaciji sama, marveč dale ji ga bodo evropske velesile. Vse ve-like države pošljejo posebna brodovja in posebna odposlanstva, ruskega carja bo zastopal njegov brat, italijanski kralj pride s kraljico, bolgarski kralj je že prišel. Vse to kaže pomen te slavnosti, vse to ilustrira mednarodno veljavo črnogorskega vladarja in tega bo vesel, kdor čuti slovansko.

Klerikalni nashok na Istro.

»Narodnost je poganstvo!« je nekdaž vzkliknil dr. Mahnič. In tega gesla se je dr. Mahnič kot pristen klerikalec zvesto držal. Dr. Mahnič je kot oče klerikalizma na Sloven-skem vedno in povsod izvajal ideje klerikalizma, tistega klerikalizma, ki ne znači po modernem pojmovanju nič drugega, nego zlorabo vere, religije v strankarske politične svrhe. Današnji klerikalci so zvesti na-sledniki srednjeveških germanskih in francoskih kraljev in viteзов, ki so z ognjem in mečem udarili na po-labske Slovence, da jih silijo sprejeti krščansko vero. Ni jim šlo za vero, temveč so vero zlorabili, da morejo narod polabskih Slovanov politično podjarmiti. Da so pa dobili od Rima za to klanje oblast in blagoslov, ki bi deloval na široke mase, korumpirali in podkupovali so papeže s tem, da so jim darovali dežele in mesta. Ta-ko so ti srednjeveški klerikalci uni-čili velik in miroljuben slovanski narod, na čigar razvalinah se danda-neš šopiri ošabna Prusija.

Kar so v srednjem veku delali germanski roparski vitezi proti po-labskim Slovanom, z dovoljenjem in blagoslovom bogata plačanega Ri-ma, ravno isto dela dandanes z mo-dernimi sredstvi slovanofobsko du-najska politika med avstrijskimi juž-nimi Slovani. Sredstva so se izpreme-nila. Ogenj, meč so se nadomestila z modernimi sredstvi civilizacije. So to nemška društva, kakor »Piusver-eine«, »Leovereine«, ki imajo ogromne dohodke, s katerimi vzdržujejo kleri-kalne liste in smotre. So to vladne naredbe, ki pospešujejo klerikalne

organizacije. So to jezuiti, moderna klerikalna armada, ki dirigirajo to klerikalno organizacijo sporazum-no s škofi.

Splošno je znano, da so jezuiti najspretnjša in najsposobnejša vojska za politično - klerikalne svrhe držav proti narodom. Jezuiti so ugo-nobili Poljsko, jezuiti so dovedli na rob propada Špansko, jezuiti so v borbi za svobodo Italije igrali straš-no in veliko vlogo itd. Ravno vsled tega so jezuiti v javnosti nepopu-larni. Jezuiti to prav dobro vedo. Za to delajo v temi, za kulisami.

Kakor smo že opetovano nagla-šali, je glavni vodja avstrijskih jezu-itov, ki vodijo in organizirajo kleri-kalno politiko na slovenskem jugu, p. Puntigam na Dunaju in p. Kamilo Zabeo v Zagrebu. Ta dva sta, ki izza kulis delata klerikalno politiko med Slovenci in Hrvati. Razni Jeglič, Mahnič in Stadlerji so pa ponižni sluge tega jezuitskega »generalšta-ba«. Na Slovenskem gre žito te jezu-itsko - klerikalne politike precej do-bro v klasje. Vrgli so se z vso silo na Bosno in Hercegovino, kjer so jim pa za zdaj temeljito prečrtali njiho-ve nečedne namene. Hočejo pa spravi-ti v politični jarem tudi našo tuž-no Istro. Jezuiti so že napravili bojni načrt in škof dr. Mahnič naj ga izpelje. In že ga je začel izvajati. Predvsem hoče reorganizirati »Poli-tično društvo za Hrvate in Slovence v Istri«. Ta reorganizacija pa ne po-menja nič drugega, nego da hoče dr. Mahnič istrske voditelje hrvatskega in slovenskega naroda izpeljati na led, da si pridobi večino in postane potem »reorganizirano« politično društvo temelj klerikalne politike. Ne čudimo se dr. Mahniču, ker ga po-znamo že dolga leta, čudimo se pa istrskim prvakom, ki hočejo postati bona fide žrtve klerikalne politike. Vendar niso še danes toliko naivni, da ne vedo, kdo in kaj je dr. Mahnič, da ne vedo, da je dr. Mahnič ultra-montanski škof, katerega geslo je: »Narodnost je poganstvo!«

Kdor ima oči, mora že danes videti, da škof dr. Mahnič že izvaja to svoje geslo. Omenimo samo eno iz-dajalsko delo škofa dr. Mahniča — laška koprška razstava, pri kateri se danes sodeluje dr. Mahnič in njegovi pristaši. Pomagajo mu pri tem tudi naši klerikalci. Koprška razstava je že danes bankerotna, že danes ima

LISTEK.

Povest o pastirju Marku in o lepi Tinki.

Spisal F e r d o.

Visoko gori v planinah je pasel pastir Marko. Najraje je posedal sam po strmih skalah in gledal v do-lino. Ljubil je večni mir na plani-nah, sveži gorski zrak in samoto.

Bil je lep fant pastir Marko. Ve-like močne postave je bil, zagorelega obraza in lepih modrih oči. Gosti plavi lasje so mu v lahnih kodrih padali po ramenih. Na piščal ni pi-skal nikoli. Le ob lepih večerih, ko je v krvavem seju žarela vsa okolica in se je dolina zavila v poltemo, te-daj je stopil na kako veliko skalo in zapel. Imel je lep, poln glas. Daleč naokoli se je razlegalo njegovo petje in pastir Marko se je veselo smeh-ljal.

Najlepše dekle v vasi pod plani-no je bila njegova nevesta. V treh farah ni bilo tako lepega dekleta, kakor je bila Tinka. Marsikatero možko srce je vztrepetal o njenem pogledu. Toda Tinka je ljubila samo Marka in nikogar drugega.

Vsako nedeljo je prihajala na

planino. Marko jo je komaj pričako-val. Stal je na skali nad potom in zrl doli po poti, dokler se ni le-ta izgubila v gozdu. Ko je mislil, da je Tinka toliko blizu, da jo bo njegov klie dosegel, je zavpil:

»Hoja, Tinka moja!«

Veselo je zavriskal, ako se je za-slišalo iz gozda v odgovor:

»Hoja - hoj,

Marko moj!«

Skoro cel dan sta hodila s Tin-ko po planini in se smehljala.

»Glej kraljica, razkazujem ti svoje kraljestvo. Prišla si k meni na moje višine, da ostaneš pri meni,« tako je večkrat dejal Marko Tinki, jo objel in poljubil.

Tinka pa je odgovorila:

»Oj ti moj visoki gospodar! Res, obširna je tvoja kraljevina in veliko premoreš. Na jasnih višinah si doma, v žarkem domovju zlate svobode. Moj knez! Dobro je tvoje srce in go-tovo mi ne odrečeš, ako pridem tu gori k tebi, da deliva skupno tvojo srečo.«

Oba sta se zasmejala. Marko je stekel naprej, splezal na visoko ska-lo in zavpil:

»Hoja, Tinka moja, hoj,

jaz sem kraljič tvoj!«

potem pa je zavriskal, da je odmeva-lo daleč, daleč naokoli.

želela vedne nedelje in vedne, neska-ljene sreče.

V nedeljo zjutraj je bilo. Sonce še ni dobro vstalo, že je stal Marko visoko gori na skali in zrl proti vz-hodu. V mavričnih barvah so se iz-preminjali sosednji vrhovi in v rož-natem seju se je valovila mehka me-gla pod njim v dolini. Nekoliko niže od Marka je stal precej visok bor, ves iekreč se v demantni rosi, kakor bi bil posut z dragulji. Vsa planina se je lesketala. Nekje niže doli v gozdu se je oglašila ptič. Vesel je zletel pod nebo v sladko, neizmerno tišino in zapel Marku v prvi pozdrav.

Tedaj pa je začel Marko za se-boj lahno petje. Prav angeljski glas je bil to. Od zahoda je plula mehka hrepeneče pesem do Marka. Komaj slišni, rahlo drhteči zvoki so se preli-vali v sladke melodije, ki so se razli-le čez vse ozračje. Marko je obstal kakor začaran. Dolgo je strmel v da-ljo in sonce je že vstalo. Zlato morje hlepeče luči se je razlilo čez horizon, poplavalilo vso dolino, da so se zaiskri-le livade in pljusknile čez najvišje vrhove. Megla je prešla in roso so posrkali žejni žarki iz suhega zlata. Bor pod Markom je rahlo šušljal v jutranjem vetriču.

Marko je potegnil z roko preko čela in si pogladil dolge lase. Njogo-va duša je bila napolnjena s mam-

ljivo sladkostjo. Molče je stal na skali in pozabil na vse okoli sebe.

»Hoja, hoj,

Marko moj!«,

se je oglasilo iz doline. Pesem je utihnula. Marko je zavzdihnil, se obr-nil in sedel na skalo. Tinki ni odgo-voril.

»Hoja hoj,

Marko moj!«,

je ponovila Tinka. Marko je molčal. Kmalu je prisopihala Tinka iz gozda po poti navzgor. S plašnimi očmi je iskala Marka. Ko ga je za-gledala, je zaklicala:

»Zakaj mi nisi danes nič odgo-voril!«

Marko je molčal. Tedaj pa je Tinka zapazila globoko resnost na njegovem obrazu in neko otožnost v njegovih lepih očeh.

Z boječim glasom ga je vprašala.

»Kaj pa ti je, Marko? Moj Mar-ko, zakaj si tako resen danes? Povej mi, kaj ti leži na srcu! Ali si boian?«

»Ni mi ni Tinka. Le brez skrbi bodi! Bodiva vesela, kakor sva ved-no bila. Malo podražiti sem te hotel, pa ti nisem odgovarjal.«

Tinka se je sicer pričela smeh-ljati, toda njeno bistro oko je zapazi-lo, da ni pri Marku vse v redu. Spo-znala je, da je Markovo veselje pri-diljeno in tiha bal ji je napolnjena du-ša. Vendar tega ni Marku povedala.

Večer se je približal. Šla sta, ka-kor vedno na visoko skalo, da bi gle-dala solnčni zahod. Že je pričelo solnce umirati v rdeče-vijoličastih zarijah, ko se je oglasila za njima pe-sem, katero je Marko zjutraj čul.

Marko se je stresel, izpustil Tin-ki roko, zdrsel po skali navzdol in se ustavil ob robu prepada v nape-tem prisluškovanju. Tinka se je pre-strasila. Pomoči še ni šla nikdar do-mov. Zatorej je zaklicala:

»Marko, jaz grem domov!«

Marko ni dal nobenega odgovo-ra. Ne da bi šla Tinka k njemu, je stekla po skali navzdol in odšla po znani poti. Bolest ji je stiskala dušo. Sama ni vedela, zakaj so ji silile solze v oči. Tolažila se je s tem, da to vendar ni nič hudega, ako Marko posluša kako pesem, toda slutnja je ostala v njeni duši, kakor črna tema. Zapela je:

»Po dolih je ivje,
po gorah je mrzaj;
a kje je moj ljubi,
a kje sem pa jaz!«

Ko je Tinka zapela, je pesem na planini utihnula. Marko se je ozrl po Tinki. Ni je bilo več na skali.

»Tinka, Tinka,« je zaklical. Te-daj je začul zadnje zvoko Tinkine pesmi.

(Konec prihodnjaki)

hval pol milijona kron deficita. In naši slovenski klerikali prisvajajo izlete in romanja na koprsko razstavo, nad vhodom katere se blešči beneški lev, zoper katerega tako radi grme naši klerikali, kadar hočejo zakriti svoja izdajalska dela. Dr. Mahnič se je Lahom zavezal, da jim reši to zavedeno in bankarstvo lahko razstavo v Kopru pod pogojem, da podpirajo njegovo klerikalno politiko. Prvo delo tega novo preorganiziranega političnega društva bo, spraviti v istrski deželni zbor ljudi, ki bodo pomagali prevladati deficit koprskih razstav na ramena revnih slovenskih in hrvatskih davkoplačevalcev v Istri.

Svetovali bi tistim, ki hočejo pakirati z dr. Mahničem, ki hoče aporazumno z njimi reorganizirati politično društvo, naj dobro premislijo, kam jih to dovede in kaj pomenja to za narodno življenje istrskih Slovanov. Pravi smoter te reorganizacije so spoznali hrvaško-slovenski dijaki, ki so dne 15. avgusta sverovali v pazinskem Narodnem domu in ki so ostro obsodili to reorganizacijo. Vsled tega upamo, da bodo tudi sedanjí voditelji istrskega naroda še o pravem času spoznali nevarnost, ki jim preti od slovanofobskih klerikalcev, ter jim kličejo: »Caveant consules!«

Draginja mesa.

V zadnjem času je postala draginja mesa tako neznosna, da si človek, če ni bogataš, kmalu sploh ne bo mogel privoščiti mesa. Vzroki tej draginji so različni, deloma so naravni, deloma so umetni. Naravni vzrok je, da je konsum mesa sploh zelo poskočil in kadar je po kakem blagu več vpraševanja, kakor pa je blaga na prodaj, tedaj poskoči cena vedno. So pa še vzroki, ki v veliko večji meri draže meso, kakor ta naravni vzrok. Glavni med njimi je pač ta, da so meje uvoza zaprte. Lahko bi imeli v izobilju mesa in za polovico cenejše, če bi se dovolil uvoz. Toda veliki živinorejci, zlasti grajščaki na Ogrskem in Avstrijskem se temu ustavljajo, ti si ne dajo prikrjati svojih oderuških profitov, ti niso zadovoljni s poštenim dobičkom nego hočejo iz konsumentov izprežati velikanske dobičke. In ker imajo mnogo moči in mnogo vpliva, so zaprečili otvoritev meja.

Letos je posebno trda za meso. Letos je krme v izobilju in tudi najmanjši živinorejec se brani živino prodati. Vsled tega je nastalo silno pomanjkanje blaga, zlasti v velikih mestih. Ker je pomanjkanje krivo tudi dejstvo, da se izvažajo iz Avstrije jako mnogo živine v inozemstvo, zlasti v industrijalne kraje in velika mesta na Nemškem, se je začela velika akcija, naj vlada vsaj ustavi izvoz živine v inozemstvo. Kadar primanjkuje kmetom krme, takrat preprova vlada izvoz krme v inozemstvo in pomaga kmetu z denarjem da dobi krme — ergo se je upalo, da bo vlada sedaj, ko mestjanom primanjkuje živeža, vsaj toliko pomagala, da bo prepovedala izvoz živine v inozemstvo. S tem bi se cene najbrže skoro nič ne spremenile, a vsaj mesa ne bi primanjkovalo.

Toda — ne! Vlada neče prepovedati izvoza živine. Profiti grajščakov in velikih živinorejcev so ji bolj pri srcu kakor usoda milijonov mestnih prebivalcev. Kar je vlada tako bombastično razglasila v svoji pomožni akciji zoper pomankanje in draginjo mesa to je samo pesek v oči, to ni vse skupaj nič, to je, da rabimo agraričen izraz, pet krav za groš.

Kar je vlada razglasila, to je „švefel“ — kakor pišejo nekateri nemški listi — in pomagano ne bo nič, čisto nič!

Dnevne vesti.

+ **Mirno kri!** Apeliramo na vse ljubljansko prebivalstvo, naj skrbi, da se ohrani red in mir. Vlada je preskrbela take varnostne priprave, ima toliko orožnikov in policijskih organov zbranih in toliko vojaštva pripravljene, da bi vsak najmanjši poskus kaliti mir ali povzročiti demonstracije, vzel lahko tragičen konec. Prosimo torej vso javnost, naj vpliva, da se ohrani popolni mir, saj bi bilo vsako kaljenje miru samo mestu in prebivalstvu in zlasti narodno-napredni stranki na škodo. Poklicani zastopniki mesta ljubljanskega bodo že znali s postavnimi sredstvi braniti pravice občine in dosedanjega župana in branili jih bodo laglje in uspešneje, če se ohrani popolni mir in opusti vsaka najmanjša demonstracija, ki bi zahtevala samo žrtve, ki bi nikomur nič ne koristila, pač pa vsem škodovala ter le napeljala vodo na mlin sovražnikov.

+ **Zastava na grmški šoli in deželni odbor.** Piše se nam: Udeleženci glavne skupščine učiteljske „Zaveze“ so si ogledali dne 7. t. m. popoldne deželno kmetijsko šolo na Grmu. Gotovo je, da ima ravno učiteljstvo največ interesa na tem, da si natančno ogleda tak zavod. Ravnatelj kmetijske šole na Grmu gosp. V. Rohrmann je vsem udeležnikom kmetijsko šolo podrobno razkazal, za kar so mu hvaležni zlasti tisti, ki imajo v oskrbi šolske vrte in oni, ki so bili že pred leti na grmški šoli v kmetijskem tečaju. Škoda, da jih je slabo vreme motilo. Učiteljstvu pa se je zdelo čudno, da ni vihrala raz zavod zastava, kakor je običajno ob takih prilikah. Ko pa so se skupščinarji peljali proti Ljubljani, so zvedeli, da je zjutraj še vihrala na Grmu zastava izletnikom v pozdrav, a jo je moralo vodstvo zavoda na brzopjavno povelje kranjskega deželnega odbora takoj odstraniti. Pa to še ni bilo dovolj. Popoldne se je pripeljal na Grm deželni odbornik E. Jarc, da se sam prepriča, jeli se je pokorilo vodstvo zahtevam deželnega odbora. Vse mesto skoro brez izjeme je bilo ob teh dneh v zastavah, zato je bila samo dolžnost in taktnost poklicanih faktorjev na Grmu, da se razobesi tudi tam. Moralo je pač globoko užaliti gospoda ravnatelja Rohrmanna to neokusno tiranstvo kranjskega deželnega odbora, saj ga poznamo kot strpnega moža. Ali res nima v kmetijstvu tako izkušen in naobrazen ravnatelj, kakor je g. Rohrmann, toliko prostosti, da ne bi smel svojevoljno kaj takega ukreniti niti na zavodu, kateremu je vodja? O, da! Če bi izletela na primer Slomškarija gori na Grm, tedaj bi smel razobesiti gospod ravnatelj nemoteno na vsakem drevesu in na vsaki vinski trti po več zastav. Gospodje, le privijajte struno v deželnem odboru tudi na to stran, bo vsaj prej konec Vaših dni. Gospod urednik, Vi pa nam zastonj mačite, kako se to ujema: Prošt Elbert je ponudil naprednemu učiteljstvu za prenočišče več postelj, ravnatelj Rohrmann pa ne sme razobesiti zastave niti nad lastnim stanovanjem.

+ **Čeden zaupnik deželne vlade.** Na Jesenicah opravlja že nekaj let posle zaupnika deželne vlade, namreč posle gerenta zagrizeni klerikalec Čebulj. Ta človek je za vodstvo tako velike občine kot so Jesenice, popolnoma nezmožen; njegova zmožnost tiči edino v tem, da je slepo pokoren gospodom pri deželní vladi in pri deželnem odboru. Za koristi občine se ne zmeni čisto nič, prvič zato ne, ker o občinskem gospodarstvu ničesar ne razume, drugič pa tudi zato ne,

ker so odločajoči faktorji v Ljubljani ovrvalni napredni Jezuiti. Vedo, da je namreč treba, da so Jesenice po ogromni večini še vedno napredne ljudje temu, da imajo klerikalna za gesla. In ker je Čebulj v vsem pokoren svojim gospodarjem, zato ga ti drže na površju, če jim tudi dela še take škandale. Že njegovo občevanje s ljudmi je tako neobstoječe, da bi bil moral še davno zleteti s gerentovega stolčka. Dasi hud, potemtakem menda tudi pobožen klerikalce, preklinja jeseniški gerent, da se vse kadi. Moč pa ne kolne samo, on se tudi rad pretepava. Da ima sodišče v Kranjski gori radi tega skoro več posla s Čebuljem kakor z vsemi jeseniškimi pretepaci, je pač ob sebi umevno. Komaj je končana ena kazenska zadeva, pride že druga na vrsto. Moč še ni odsešel prisojenega mu petdnevnega zavora in že se mora zopet zagovarjati radi svojega nasilstva. Pretepal je namreč brez povoda nekega delavca, katerega sta potem jeseniška stražnika aretirala „v imenu gospoda gerenta“. Delavec pa s takim „katoliškim“ postopanjem ni bil zadovoljen, ampak je Čebulja ovadil radi pretepanja in nasilstva. Stvar je bila celo pred državnim pravdnistvom, vendar je pa Čebulj tako srečen, da bo sojen samo radi prestopka. In taki ljudje so zaupniki slavne c. kr. deželne vlade kranjske!

+ **Upanja gospodina Marckhla.** Politični paradesimel spodnještarske nemškutarije, gospodine Marckhl, slab sodnik a zagrizen hajlovec, je te dni zopet posetil svoje volilce in je v Šoštanju prodajal svojo modrost. Pri ti priliki je tudi izrazil svoje nade in želje glede konstelacije v parlamentu. Moč želi, da bi se doseglo sporazumljenje med Nemci in med Čehi in upa, da potem „Čehi ne bodo več slepo kakor doslej veslali v istih vodah z Jugoslavo, nego preiskali njih zahteve, kar bo znatno pripomoglo k razbistrenju položaja“. Kar je Marckl s to birokratskoneslano frazo povedal ne pomeni nič več in nič manj, kakor da upa, da se razbije slovanska solidarnost v državnem zboru in da postanejo Čehi zavezniki prusofilskih nacijonalcev proti Jugoslavanom. To so torej upanja gospodina Marckhla. Ker je že on razodel svoja upanja, naj še mi svoje. Mi upamo, da bo gospodine Marckhl veliko prej zapustil svoje volilce in ta svet, predno se bo njegovo upanje izpolnilo!

+ **Tržaška iredenta.** Tržaško namestništvo je razpustilo štiri italijanske mladeniške organizacije. V razpustnih dekretih je rečeno, da so pri teh organizacijah izvršene hišne preiskave dognale, da so ti mladeniči storili veleizdajstvo. Menda so za slučaj vojne med Avstrijo in Italijo pripravljali prostovoljne čete in najbrž tudi revolucijo. Da so bile te sedaj razpuščene organizacije središča iredentovskega gibanja mladine, to je bilo davno znano. S temi organizacijami so bili v zvezi tudi tisti fantje, ki so zdaj že dolgo časa v preiskovalnem zaporu, a še doslej ne vedo, česa so obdolženi. Preiskava se vleče in vleče... Graški „Arbeiterwille“ je že pred nekaj časom pisal, da vodi to preiskavo tržaško sodišče samo formalno. Dejansko pa vodijo preiskavo oficirji generalnega štaba v Gradcu. Razpust zgoraj omenjenih iredentovskih organizacij je bil seveda neizogiben, čim so hišne preiskave podale dokaz za njih nevarnost. Smešno pa je misliti, da bo to imelo praktičen pomen. Kadar so iredentovcem razpustili kako organizacijo, še vselej so našli pota in sredstva, da so napravili drugo. Že trideset let razpuščajo v Trstu iredentovske organizacije, iredenta pa se pri tem dobro počuti in se razvija in napreduje. In mučeniki, ki se stvarjajo v Trstu, to le pospešujejo. Kdor misli, da je med tržaškimi Italijani res kaj patriotskih ljudi, ta nima pojma o mišljenju italijanskega prebivalstva. Tisti oficijalni patriote, ki imajo reprezentanco tržaškega italijanstva na ramah, so patriote samo za parado, samo na videz, ker jim tako kaže. Italijani so lokavi politiki in vedo, da je bedasto se brez potrebe eksponirati. Zato markirajo črnomreno patriotstvo, v srcu so pa ravno taki iredentovci, kakor vsi drugi. „Lega patriotica della gioventù triestina“ pa obstoji iz samih ljudi, ki so patriotski samo takrat, kadar dobe kronice... Sicer pa je vse to skrb vlade in ne naša skrb. Nam niti na misel ne hodi, da bi Italijane zaradi njih iredentizma denuncirali. Kar smo zapisali, je zapisano samo za informacijo našega občinstva. Za državno varnost pa naj skrbi tisti, ki so v to poklicani, mi le konstatujemo, da ti faktorji ne morejo doseči nobenih uspehov. Nasprotno, danes je tržaška iredenta tako močna, kakor ni bila še nikdar.

+ **„Turisten-Wanderkarte der Julischen Alpen“.** Dunajska kartografska firma Freytag & Berndt je izdala zemljevid juljskih alp za turiste. Zemljevid je res jako lep. Zaznamenano so vsa pota in vse toče in bi Nemcem in nemščine zmožnim turistom gotovo zelo koristil, če bi ne bil nemški šovinizem popačil vseh turističnih imen. Kar groza je čitati to

zveržena nemška imena. Celo čisto nova, nikomur znana imenovanja so uvedena: Starodavna Golica je postala Kahlkogel, postaja Podbrdo se imenuje naskraj tudi Unterm Eck itd. itd. Kako se bo godilo tujcu, ki bo potoval s takim zemljevidom v rokah in izpraševal za kraje s tako popačenimi imeni, si je lahko misliti.

+ **Predzvesti železniškega uslužbenca.** Na kolodvoru v Laškem trgu je neki Slovenec oddal zavoj, na katerem je bil označen naslov „G. N. N. Brežice — Rann“. Uslužbenec pa je prebral besedo „Brežice“ ter se zadržal nad odpošiljateljem, rekoč: „Naslov mora biti pisan pri pošiljatelju po železnici samo v nemškem, oziroma v madžarskem jeziku!“ To je vendar višek nesramnosti, ki si jo dovoljujejo uslužbenci južne železnice!

— **Zavedni češki gasilci.** Zvedeli smo še za naslednje dejstvo. Gostilničarka v obližju ljudske šole, kjer je bilo nastanjenih preko 200 čeških gasilcev je točila spočetka gasilske slavnosti nemško-kranjsko pivo. Ko se je osvedočila, da zavedni Čehi zaradi tega mrmrajo, naročila je — misleč se jim prikupiti — iz šišenske zaloge meščan. budejeviške pivovarne. Kupčija je šla dobro. A vrag ne da skrbni gostilničarki miru. Slučajno je prišel neki češki gasilec na dvorišče. Tu je zagledal lep kup že izpraznjenih sodčkov. Toda glej ga spaka — zagledal je tudi užgana napise meščanske budejeviške pivovarne t. j. pivovarne, ki podpira vsa nemška bojna društva in ki vpliva pri vsih volitvah na svoje uslužbence, da so Budejovice še vedno v nemških rokah. To ve vsak Ček in zato je zavrselo po vsi šoli. Čehi so jenjali to nemško pivo piti in konec je bil slave piva iz meščanske pivovarne. — In naši slovenski gasilci in drugo slovensko občinstvo? Pojdite v šolo k zavednim Čehom.

— **Ali je vjakom vse dovoljeno?** Včeraj dopoldne je jezdil eskadron dragoncev z vaj proti vojašnici. V Gosposki ulici pa izstopita dva konjenika iz vrste ter jezditva v najhujšem diru po trotoarju. Na trotoarju je stal nek trileten otrok, katerega bi eden izmed dirajočih dveh jezdecov kmalu pobil. Velika sreča je le bila, da je otrok še ob pravem času usel nesreči.

— **Mestni deklški licej.** C. kr. naučno ministrstvo je odobrilo imenovanje namestnega učitelja na tukajšnjem deklškem liceju dr. Rudolfa Moleta stalnim učiteljem slovenščine na tem zavodu.

Poročil se je danes v šentpeterski cerkvi gosp. Adam Rosin, arhitekt, z gosposkičino Pavlo Senekovičevno, hčerko vladn. svetnika in prvomestnika družbe sv. Cirila in Metoda, gos. Andreja Senekoviča. Da bi srečno bilo!

— **„Izzivanje“.** Na notico v sobotni številki „Slov. Naroda“, da je družba, v kateri sem se tudi jaz nahajal, dne 18. t. m. vračajoč se od Zajca s hajlanjem izzivala, pozivljam dopisnika, naj se oglasi s svojim imenom, na kar mu bom dokazal, da je poročal neresnico. Anton Pogacnik, župan spodnješišenski. — Op. uredništva: Gospoda župana Pogacnika poznamo kot značajnega narodnjaka in nimamo vzroka dvomiti, da je njegovo zatrdilo resnično.

— **Pohvala orožništva.** Povodom cesarjevega 80. rojstnega dneva so dobili pismene pohvale sledeči postajni poveljniki: Anton Bohte v Lukovici, Ivan Mak v Višnji gori, Valentin Legat v Smledniku, Juri Valant v Kostanjevici, Fran Čebular v Vodmatu, Fran Ziherl v Vodicah, Ivan Zupančič v Kranjski gori, Karel Debevec v Zatičini, Josip Rankel v Zagorju, Fran Panjter na Jesenicah, Ivan Lavrič v Radečah, Ivan Erker na Vrhniki, Ivan Hutter v Žirih, Ivan Čufer v Srednji vasi, Fran Globočnik v Planini, Alojzij Oberstar v Medvodah, Lovrenc Gregori v Mozlju in Ivan Serpan v Trebnjem.

— **Nagrada.** Pavel Majerle in Juri Šneler iz Dola dobila 52 K 50 v. nagrade, ker sta dne 9. julija t. l. z lastno nevarnostjo rešila iz vode Marka Prebiliča iz Dola.

— **Nezgoda.** Pri izviru Kamniške Bistrice si je hotel včeraj ohladiti noge konjostiznik tukajšnje tvrde I. Knez, gosp. Fran S. Pri tem pa je stopil na ostro steklo, ki mu je nogo globoko prerezal. Rano so mu obvezali ter preskrbeli prikladno obvalo, da je mogel domov.

— **Iz Šmartna v Tuhinju.** Pri nas je razpisano do 1. septembra t. l. mesto učitelja-voditelja. Kdor gg. učitelj želi prositi za to mesto, se mu nudi tu nekoliko pojasnila: Tuhinjska dolina je prav zdrav kraj. Šmartno je oddaljeno samo 9 km od Kamnika ter vozi vsaki dan pošta v Kamnik in Motnik. Dvornazrednica je že potrjena, stanovanje je prostrano, pred šolo je lep vrt. Tuhinjski so dobri ljudje, zato si tudi dobrega „učenič“ žele.

Kmetijska šola na Grmu. Pouk se prične meseca novembra. Zimska šola obsega dva zimska tečaja, ki trajata od novembra do meseca marca, in namenjena sinovom kmetovalcev in živinorejcev. Letna šola se prične novembra in traja do konca oktobra ter je namenjena v prvi vrsti sinovom vinorejcev. Za kmetiče sinove kranjskih

poljedelcev je določenih 20 prostih mest in sicer odpade 10 mest učencem zimskega in deset mest učencem letnega tečaja. Sprejemajo se tudi učenci proti plačilu 300 K za obisk letne in 150 K za obisk zimske šole. Prošnje za ustanove je vložiti do 15. septembra t. l. na ravnateljstvo kmetijske šole na Grmu.

— **Poročila sta se v Črnomlju g. dr. Rasto Jože Kunc, notarski kandidat v Metliki, z gđ. Marico Francičevno iz Črnomlja, gosp. Slavko Reich, gimn. učitelj v Mostarju, pa z gđ. Martino Francičevno iz Črnomlja. Bilo srečno!**

— **Umor.** Dne 14. t. m. je spremljala 48letna posestnikova soproga Ana Kožar iz Črnomlja svojo hčerko Josipino v Ljubljano. Vozil ju je domači hlapec Savo N. iz Ogulina na Hrvaškem. Dne 15. t. m. ponoči ob 3. uri se je pripeljal hlapec sam domov brez gospodinje. Ko ga je gospodar Stefan Kožar vprašal, kje je njegova žena, je hlapec odgovoril, da ga to nič ne briga. Zjutraj so pa ljudje našli v černošnjiški občini v nekem jarku Ano Kožar ubito. Na glavi je imela dve težki poškodbi, ki sta takoj povzročili njeno smrt. — Hlapca so zaprli.

— **Živinozdravniška služba** je razpisana za sodni okraj Mokronog. Plača 1800 K. Prošnje s potrebnimi izkazili je vložiti pri kranjskem deželnem odboru do 31. avgusta.

— **Iz Sevnice ob Savi.** Vodstvo šestrazredne ljudske šole v Sevnici je priredilo dne 14. avg. t. l. šolsko veselico z razstavo ženskih ročnih del. To je bila res veselica v pravem pomenu. Nič prisiljenega — kakor je to navada na šulferajskih veselicah — samo naravno veselje je žarelo otrokom razlic. Veselico je otvoril z izbornim govorom znani šolnik, g. nadučitelj Mešiček. Nato je sledila krasna Adamičeva spevoigra: „Slava cesarju Fr. Jos. I.“ Uspeh je pokazal, da ni bil trud gosp. učitelja Drnovskega zastoj; sicer ne bi bilo izvajanje tako krasno izpadlo. Spretno je spremljal petje na harmoniji g. učitelj Pišel. Vse občinstvo, posebno pa gostje Hrvatje so se divili izvajanju. Deklice so prav lepo izvajale rajalne vaje s petjem pod spretnim vodstvom gospe Mešičkove. Hvala ji za trud. — Nekaj posebnega pa je bila razstava žen. ročnih del, aranžma vrle gđ. Arkove. Ves čas je bil prostor natičen poln. Veselje je bilo gledati starše, ko so iskali imena svojih otrok na razstavljenih delih. Ponosno so potem kazali sosedom: „Glej, kaj je naša naredila.“ Starši, res lahko ste ponosni, da imate tako izvrstno slovensko šolo. Učiteljstvo pa naj bo prepričano, da so jim starši zelo hvaležni za izborni pouk svojih otrok. Dokaz temu: srednješolci-odličnjaki, ki so se šolali na tej šoli. Naj bo to probuda za one brezvestne starše, ki pošiljajo svoje otroke v šulferajsko šolo, kjer jim duše slovensko zavest in jih pretvarjajo v nemške janičarje. Uspehi te šole so se že večkrat pokazali: Otroci ne znajo pri izstopu niti nemško, niti slovensko.

— **Tatvine in vlomi na Notranjskem.** V okolišču cerkniškem je sedaj mnogo dela. Na spodnjem koncu grade ceste na Sent Peter in je tam zaposleno kakih 200 ljudi. Tudi vodovod za Cerknico in Rakek so pričeli graditi in je tam kakih 250 oseb na delu. Naravno je, da so ti ljudje zbrani od vseh vetrov. Vmes je takih, ki so dobri in pošteni, je pa tudi vmes mnogo soderge. Odkar so prišli ti ljudje v cerkniški okolišč se primerjajo na različnih krajih na Notranjskem tatvine in vlomi. V Postojni je prišel tat celo v sobo, kjer je spal gospodar, tatovi tovariši pa so odnesli 6 šunk, več salam in sira za 50 K. Vina so popili kolikor so mogli ter raztočili zganje. Zgodili so se drzni vlomi tudi v St. Petru, v Dolenji vasi pri Cerknici, menda tudi v Loškem potoku. O manjših tatvinah se čuje od vseh strani toliko pritožb, da je groza. Ti sumljivi elementi se menjavajo. Od vasi do vasi hodijo prosit miloščine in jesti, nadlegujejo ljudi, pri tem pa seveda ogledujejo, kje bi se dalo kaj ukrasti ali ulomiti. Orožništvo pri najboljši volji in pri vsi pazljivosti in vztrajnosti ni vstanu zagotoviti javno varnost pred temi ljudmi. Preveč je soderge, da bi jo moglo pičlo število orožnikov imeti pod nadzorstvom. Nujna potreba je, da se pri vsaki orožniški postaji v okolišču, koder se vrše rečna dela, pomnoži število orožnikov, tako na Rakeku, v Cerknici, v Planini, v Postojni, v St. Petru in na Blokah. Le če bodo imele orožniške postaje več moči na razpolaganje, bo mogoče nadzorovati toliko množico tujcev in zagotoviti javno varnost. V vsi Unec so si ljudje sami pomagali v toliko, da pomagata vsak večer dva moška nočnemu čuvaju; ljudje se vrste pri tem poslu po hišnih številkah. Nekateri bodo bržčas ugovarjali, ali drugače ni mogoče postopati sprito obsegoče nevarnosti. Namesto pa, da se orožniki za vsak prazen nič kličejo v Ljubljano, bi bilo bolje, da jih pošlje vlada na Notranjsko, kjer so bolj potrebni in kjer je življenje in imetje prebivalcev v vedni nevarnosti.

O, le naprej... Iz Hrastnika. Zopet moramo poročati o žalostnem dogodku: Lepo slovensko posestvo je prišlo v nemške roke, prodano za slepo ceno. — Pa tudi „vesela“ vest: Prelepi teden je prejel „Sokol“ za svoj dom celih 6 (reci šest) kron. Kaj iz tega sledi je dovolj jasno. Nemci pač dobro vedo, da pelje iz Hrastnika pot v Trbovlje in od tu na — Kranjsko, zato tudi napenjajo vse sile, da si pridobijo to važno točko in Slovenci moramo, če ne dobimo pomoči, propasti.

„Sie gemeiner und schuftiger windischer Zugführer“. V sobotni večerni izdaji smo poročali, kako nesramno je nahnul celjski policaj slovenske podčastnike, ki so mirno stali na celjskem kolodvoru, ko so neki Slovenci zavpili „Zivio!“. Prizadeti slovenski podčastniki so zdaj vložili proti policaju Schwarzu tožbo radi razžaljenja časti. Med celjskim vojaštvom vlada radi nečuvne žalitve nemškega stražnika veliko razburjenje, kar je tembolj umevno, ker vojaška oblast ne namerava ničesar ukreniti v varstvo časti slovenskega moštva. Če bi se tako vedel slovenski stražnik napram nemškemu vojaštvu, potem bi se, o tem — smo prepričani — napele druge strune.

Umazana sredstva. Nemci se niso bili nikdar izbirični v svojih sredstvih, kadar se jim je šlo za pomenčje Slovencev. Kako umazanih sredstev se v ta namen poslužujejo, kaže pismo, ki ga je prejel neki slovenski gostilničar v beljaški okolici. Pismo se glasi: „Das Ihnen zukommende Freixemplar des „Stajer“ wurde vom Gefertigten abonniert und werden Sie ersucht, es in Ihrem Gasthause aufzulegen. Wenn Sie es nicht annehmen wollen, so wird sicher um gefällige Mitteilung ersucht. Deutscher Volksrat für Kärnten.“ Zastopniki velikga in mogočnega nemškega naroda se poslužujejo ptujske pošte, da dosežejo svoj cilj — pomenčenje Slovencev! Skandal!

Profesor Bezenšek iz Zofije je dospel 16. t. m. v svoj rojstni kraj Frankolovo na Stajerskem, kjer ostane čez počitnice.

Utonila je včeraj 21. t. m. popoldan pri kopanju v Savinji vstric g. trgovca in gostilničarja Sulčica, kjer je bila na obisku, gđc. Nina Krämer, nevesta gospoda E. Franketa, asistenta južne železnice. Tako mlado življenje so pogrebli valovi. Ta tragična smrt bodi govoreče svarilo prevelikemu zaupanju valovom. Na istem mestu je baje utonil njen brat.

Nove vžigalice. Vodstvo takozvane „Stajercev“ stranke, kateri nacele ptujski zupan Ormig, je založilo nove vžigalice. „Stajerci“ vedno bolj nazaduje, število njegovih naročnikov se z vsakim dnevom manjša; „Stajercev“ stranka je že skoro docela izginila. Ni ga zdravila, ki bi zamoglo preprečiti popolen razpad nemškutarske stranke. Tudi vžigalice ne bodo rešile „Stajercijancev“. Zato bi bili ptujski kolovodje „Stajercev“ stranke bolj naredili, da so dali napraviti na škaltice mesto vzhajajočega, zahajajočega sonca. Stajerskim Slovincem pa kličemo: Pozor pred nemškutarskimi vžigalicami!

V zaporu umrl. V radgonskem zaporu je umrl gostilničar Josip Slaček iz Ščavnice. Bil je obsojen na 14 dni zapore, ker je kradel kokoši. V zaporu je nenadoma začel besniti in kmalu nato je izdihnil.

Trg Krmin pri Gradiški je postal mesto.

Umrla je v bolnici v Gorici učiteljica Angela Hvalič.

Strajk v Trstu. Zaradi mezdnih dierenc je v Trstu izbruhnil parcijski strajk železnicarjev. Zveza delodajalcev je imela v soboto sejo, na kateri je sklenila, da odpusti v ponedeljek vse strajkujoče, prihodnjo soboto pa eventualno vse kovinarske delavce.

Zalostna usoda. Pred leti se je galski kmet Lazar Vojčič preselil v Severno Ameriko. Vsled pridnega dela, stediteljnosti in samozatajevanja si je pridobil malo premoženje. Zato je sklenil vrniti se v svojo domovino in se je vrnil na parnik Austro-Amerikane „Atlanta“. Ko je pa včeraj prišel v Trst, se je Vojčič, ki je tuberkulozen v zadnjem stadiju, moral zateči v bolnišnico, kjer pa je izdihnil kmalu potem. Res žalostna usoda!

Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske od 7. do 13. avgusta. Rodilo se je 21 otrok. Umrla je 20 oseb, med katerimi je le 8 domačinov. Vzrok smrti je bila pri petih jetika (4 tujci), pri treh mrtvoud, pri 12 različne druge bolezni.

Požar. Danes popoldne ob 3. so v dr. Vallentsehagu pod streho njezove vile ugneli razni raketi itd. Požarna bramba je prišla takoj na lice mesta ter zabranila, da se ni zgodila večja nesreča.

Tukajšnja tržna oblast je iz zdravstvenih ozirov zaplenila vse melone, dinje in drugo sadje iz južne Italije, kjer se je baje pojavila kolera. Najstrožje se nadzoruje tudi razno domače sadje, da se ne prepreči morebitna griža.

Nevarni vtihotapec se je pojavil zadnji čas v mestu in okolici.

Značilno je, da prihaja v stanovanja pri odprtih oknih bele proti jutru. Drzen je tako, da prišlje v sobi luč in medtem, ko stanovalec mirno spi, si nabere obleke, dragocenosti, svede denarja se najmanj brani ter odide. Dne 18. t. m. je bil prišel v neko vilo na Večni poti ob pol 3., kjer je bil prepoden, a ob pol 4. se je pa pojavil v neki drugi vili že v mestnem pomerju. Tam se je spazil po lestvi v neko pritlično sobo, si nabral obleke in dragocenosti ter odšel. Oškodovanec, nek trgovski sotrudnik, se je baš pri odhodu prebudil in nepoklicanega posetnika videl, a ker je mislil, da je njegov stanodajalec, je potem zopet brez vsakih pomislekov zaspal dalje. Danes zjutraj ob 4. pa je prišel zopet v neko pritlično stanovanje v Koritkovi ulici. Tam si je prižgal luč ter spričo spečih stanovalec nabral več obleke, obuvla in dragocenosti ter zlozil na okno. Medtem se je gospodar prebudil in ko je vprašal kdo je, je nočni ptič ugasnil svečo ter skočil skozi okno. Lopov se bode gotovo pojavljal še drugod in naj bode občinstvo previdno. Zeleti bi bilo, da bi prišel čimprej v roko pravice.

Predalec v vodo zašla. Ko se je včeraj popoldne šla kopat na Trnovskem pristanu 12letna šolska učenka Ana Cvirnova je zašla v pregloboko vodo in se začela potapljati. Ko je to videl dijak Ciril Ponikvar je skočil v vodo, jo potegnil ven ter jo rešil gotove smrti.

V Ameriko se je hotel danes dopolne odpeljati 19letni Fran Weber iz Hinj pri Krškem, da bi se s tem izognil vojaški suknji. Na južnem kolodvoru službojoči stražnik Večerin mu je pa pokvaril to veselje s tem, da ga je aretoval. Weber se bode zagovarjal pred deželnim sodiščem zaradi prekrška § 45. voj. zak.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 40 Macedonev, 25 Hrvatov, 10 Slovencev in 7 Črnogorcev. V Heb je šlo 40, v Bučeh 35, v Inomost 28, v Feldkirchen pa 19 Hrvatov.

Izgubljeno in najdeno. Ga. Viktorija Panholzerjeva je izgubila zlat prstan z briljantom. — Služkinja Minka Leskovskova je izgubila 5 K. — Davčni oficijal g. Fran Starin je izgubil zlat obesek. — Vdova Marija Čapkova je izgubila denarnico, v kateri je imela tri bankovce po 10 kron. — Šolska učenka Jožefa Ostermanova je našla zavitek, v katerem je bilo 10 klopčičev volne in moski pas. Lastnik naj se zglaši zanj na Kongresnem trgu št. 5. — Našla se je moška srebrna ura z oficirsko verižico. Dobi se pri Jos. Jezeršku v Sp. Šiški, Kolodvorska ulica št. 111.

Prosveta.

„Glasbena Matica“ sklicuje izreden občni zbor na dan 5. kimavca t. l. ob 8. zvečer v veliki dvorani društvenega poslopja. Na dnevnem redu je izprememba pravil v smislu resolucije zadnjega rednega občnega zbora (zvišanje članarine).

Društvena naznanila.

Iz Litije. Kakor znano, priredi litijsko-šmartinski Sokol dne 8. septembra svojo prvo javno telovado, spojeno z veliko ljudsko veselico. Mlado je to društvo, še ni leto, kar se je ustanovilo, pa pojmii docela svojo lepo nalogo, ki jo ima vršiti. V njem je energije in ljubezni do telovadbe dovolj, zato se resnično lepo razvija. Vsak dan vidiš vrle Sokole v telovadnici, ki se resno pripravljajo na svoj prvi nastop, ki naj bode v vsakem oziru dostojen. Ker provzročajo priprave za takovo prireditve ogromno dela, je odbor izvolil veselčni odsek, ki je povabil vse cenjene požrtvovalne litijsko-šmartinske dame, da ga podpirajo pri njegovem težavnem poslu. Obče je že znano, da znajo vrle litijsko-šmartinske Slovenke s posebnim okusom voditi vse veselice. Spominjamo le na veličastno veselico v prid družbe sv. C. in M., ki so jo lansko leto s tako požrtvovalnostjo priredile, da je donesla 600 K čistega dobička. Tudi sedaj se vrle Slovenke vedno zbirajo pri sejah. Na smemo še v javnosti govoriti o njihovih sklepih, vemo le in prepričani smo, da nam bodo nudile sebi in Sokolu v čast kaj posebnega. Pa ne le dame, tudi sploh vsak, ki mu leži Sokolstvo v srcu, pomaga vsepovsod pri ogromnem delu. Nič ne dvomimo, da nas istega dne poseti mnogobrojno narodno občinstvo in to tem raje, ker ga ni zlepa kraja, ki bi imel tako ugodne železniške zveze kot ravno Litija. Da pa želimo čim mnogobrojnejše udeležbe in je tudi pričakujemo, bode jasno, če navademo fakt, da poseba narodno občinstvo v Litiji-Šmartnem kaj rado vse narodne prireditve daleč naokrog. Apelujemo torej že sedaj na zavedne Slovence in Slovenke iz obližja in drugod, da ne pozabijo na našo slavnost dne 8. septembra.

Slov. akad. društvo „Ilirija“ v Pragi se je 15. t. m. preselilo na novo

stanovanje in sicer Král. Vinohrady, Taborská ul. št. 14 mezzanin.

Slovenski jug.

— Šibaj samopalkov hrvaške napredne stranke. V soboto dopoldne se je vrtil v Zagrebu zaupni shod hrvaške napredne stranke. Na tem shodu se je razpravljalo o predlogu hrvaške stranke prava, naj se hrvaško-srbska koalicija preobrne v enotno stranko. Po daljši debati, ki so se je udeležili dr. Lorković, dr. Heimerl, dr. Bertić, dr. Kapel, dr. Šurmin in Wilder, je bila sprejeta ta-le resolucija: Hrvaška stranka uvideva nujno potrebo, da se se tesneje združi hrvaški in srbski elementi k skupnemu delu. Z ozirom na to sprejema napredna stranka poziv saborskega kluba hrvaške stranke prava, da se prično pogajanja radi združitve vseh hrvaških narodnih elementov v eno enotno neodvisno ljudsko stranko, ki bi bila sposobna izvajati resno narodno politiko s sodelovanjem srbske samostalne stranke. V odbor, ki se ima pogajati radi fuzije, so bili izvoljeni dr. Lorković, dr. Heimerl, dr. Poljak, Wilder in dr. Bertić. Delegatje napredne stranke se v sredo sestanajo s pooblaščenici hrvaške stranke prava, da prično pogajanja radi fuzije.

— Hrvaško tipografsko društvo je slavilo v soboto štiridesetletnico svojega obstanka. Društvo je imelo slavnostno zborovanje, zborovanja so se udeležili delegatje iz Hrvaške, Slavonije in Bosne ter odposlanci madžarskega tipografskega društva Grünhut.

— Album v proslavo jubileja črnogorskega kneza. Črnogorski knez Nikola je naročil pri zagrebški svetlotiskarski tvrdki R. Mosinger dva sijajna albuma. V prvem albumu so slike mest in slikovitih vasi iz Črne gore, v drugem pa slike članov črnogorske vladarske hiše Petrović-Njegoš. Tega albuma so prirejale tri izdaje: prvo izdanje je navadno, drugo fino, vezano v kožo, tretje pa je tiskano na japonskem papirju, vezano v safijan in okrašeno s plaketo kneza Nikolaja. Prvo izdanje se bo prodajalo, drugo je namenjeno kot darilo evropskim vladarjem in poslanikom na Cetinju, tretje izdanje pa pokloni slavnostni odbor na Cetinju knezu Nikoli. Vsi tri albumi so te dni razstavljeni na jesenski razstavi v Zagrebu. Album, ki ga slavnostni odbor pokloni knezu, je veskrozi hrvaško delo. Načrt za platnice je izdelal profesor Csihoš, dela v emajlu je izvršil mladi hrvaški umetnik Ivan Bauer, knezovo plaketo pa kipar Rudolf Valdec.

— Bolgarski car in srbski prestolonaslednik v Zagrebu. V soboto se je pripeljal s posebnim dvornim vlakom v Zagreb bolgarski kralj Ferdinand. Na kolodvoru sta ga pozdravila ban dr. Nikola pl. Tomašić in podban pl. Chavtrak. Car je obedomal v dvorni čakalnici, na kar se je ob pol 2. popoldne odpeljal na Reko. — Srbski prestolonaslednik Aleksander dospe v Zagreb 25. t. m. Preko Hrvaške bo potoval v najstrožjem inkognitu.

Razne stvari.

* Delno otvorjenje Panamskega prekopa. Na strani Atlanskega morja so te dni izročili prometu Panamski prekop v daljavi pet in pol milj.

* Francozi na lovski razstavi. Pariška občina pošlje na dunajsko lovsko razstavo osem svetovalcev. Francozi dospe na Dunaj dne 3. septembra, če jih Nemci že pred Dunajem ne bodo pobili.

* Roparski napad na berolinski mestni železnici. V noči dne 19. avgusta je nek 20letni postopalec napadel na berolinski mestni železnici 16letno dekle, kateri je iztrgal ročno torbico, v kateri je bilo nekaj denarja in vozni listek, ter pobegnil. Dekle je pozvonilo, na kar se je vlak ustavil. Železniški uradniki pa mesto, da bi takoj odredili zasledovanje roparja, so pestili dekleta, ker je bila brez voznega listka. Ropar je imel dovolj časa, da je brez sledu izginil.

* Špioni. V Borszowicah so orožniki prijeli kmeta Jožefa Poelowskega, ker je osumljen špionaže v prid Rusije. Dobival je menda velike vsote, da je izdajal vojaške tajnosti. V Chatillonu na Francoskem so našli nekega individua težko ranjenega. Imenoval se je Georges Simon. V njegovih žepih so našli zvezke z nemškimi in francoskimi zapiski, ki so obsegali deloma načrte trdnjav. Blizu njega je ležal revolver.

* Dr. Crippen in njegova ljubica. Te dni je priplul v londonsko pristanišče parnik „Montrose“, na katerem sta bežala v Kanado morilec dr. Crippen in njegova ljubica Le Névé. V pristanišču se je nabrala velika množica radovednega občinstva. Na parnik pa ni bilo nikomur dovoljeno; občevanje med ladijsko posadko in med občinstvom je bilo strogo prepovedano. Na vasaadajo je pa bilo občinstvo zelo razočarano:

pričakovane dr. Crippena in njegove ljubice ni bilo na ladji. Dr. Crippen se baje sam čudi, zakaj ga niso takoj na prvem pariku prepelejali na Angleško.

* Krvava vera. Iz Pariza poročajo: V francoski koloniji Reunion so pred nedavnim časom k smrti obsodili osem oseb zaradi raznih umorov. V Reunionu je še več sekt, ki prinašajo svojim fetišem krvava darila. Načelnik teh morilcev je bil čarovnik, po imenu sv. Au. Ta »svetnik« je potreboval kri za svoje čarovnije. Morilec so pili kri žrtev deloma na mestu umora, deloma so polnili z njo steklenice. Akte procesa so poslali v Pariz, kjer naj posebna komisija odloča o usodi k smrti obsojenih. Francozi v Reunionu zahtevajo, da se morilce strogo kaznuje.

Književnost.

— „Več luči“. Te zbirke je izšel 6. snočič, ki prinaša pod naslovom „Kako je lep vojaški stann...“ različne anekdote iz vojaškega življenja, bolj žalostne kakor vselej in vsekako zelo značilne za razmere v armadi.

Telefonska in brzojavna poročila.

Napredna zmaga.

Lukovica, 22. avgusta. Pri današnjih občinskih volitvah v Krašnji je na vsi črti zmagala narodno-napredna stranka.

Občinske volitve v celjski okolici.

Celje, 22. avgusta. Danes so se tu pričele občinske volitve v celjski okolici. Danes voli III. razred. Udeležba je izredno velika. V volilnem imeniku je vpisanih 1000 volilcev. Do 1. popoldne jih je volilo že 600. Ob 3. popoldne se volitev zaključijo. Okrog volišča je zbranega na stotine ljudstva. Slovenci, kakor Nemei so napeli vse svoje sile in se trudijo, da spravijo na volišče svojega zadnjega volilca. Izvoščiki neprestano dohajajo in dovažajo volilce. Slovenski volilci iz Gaberja in Zgornje Hudinje so se pripeljali na lestvičnih vozovih. Med Slovenci je opažati veliko navdušenje, zato se je nadejati, da bo v tem razredu slovenska zmaga naravnost sijajna. Jutri volita I. in II. razred. V II. razredu je zmaga Slovencev zagotovljena, v I. razredu pa bo najbrže odločil žreb.

Shod nemške svobodomiselné stranke.

Celovec, 22. avgusta. Nemška svobodomiselná stranka bo imela tu shod svojih zaupnikov dne 24. in 25. septembra.

Nepotrditev poslanca Hribarja za župana.

Dunaj, 22. avgusta. Vest iz Ljubljane, da se je oficijalno razglasila nepotrditev poslanca Ivana Hribarja za župana ljubljanskega, je tu izzvala v vseh političnih krogih kolosalno senzacijo. Povsodi se živahno ta vest komentira, ter se ugiblje, kaj je pravi vzrok nepotrditve.

Baron Bienerth in Malorusi.

Dunaj, 22. avgusta. Ministrski predsednik baron Bienerth je dopolne imel s predsednikom maloruskega kluba, dr. Levickim in dr. Olešnickim, konferenco, ki je veljala vprašanju vodnih cest. Imenovana politika sta izjavila, da je maloruski klub pripravljen odnehati od svojih zahtev glede vodnih cest, ako se vsote, določene za te ceste uporabijo za gospodarske potrebe Galicije.

Minister Aehrenthal v Išli.

Dunaj, 22. avgusta. Minister grof Aehrenthal odpotuje v soboto 27. avgusta v Iši, kjer ga bo cesar sprejel v posebni avdijenci.

Ogrski ministrski predsednik.

Dunaj, 22. avgusta. Ogrski ministrski predsednik, grof Khuen-Hedervary, je včeraj dospel semkaj, ter imel danes dopoldne dolgotrajno konferenco z ministrom zunanjih del grofom Aehrenthalom.

Poslanec dr. Ploj o političnem položaju.

Ljutomer, 22. avgusta. Nasproti vašemu poročevalcu se je poslanec dr. Ploj izrazil, da so neresenice vse časnikarske vesti, kakor da bi dalmatinski hrvaški poslanci na jesen nameravali vstopiti v vladno večino.

Avstrijska politika.

R. — Split, 22. avgusta. Včeraj je imela tu svoj zlet splitska sokolska župa. Mesto je bilo v zastavah. Veliko ogorčenje je vzbudila naredba državne oblasti, da se ne smejo razobežati zastave s hrvaškim grbom, češ, da so take zastave — revolucionarne.

Bolgarski car v Črni gori.

Cetinje, 22. avgusta. Bolgarski car Ferdinand se je včeraj pripeljal v Bar. Ko se je parnik, ki je imel na krovu carja, bližal pristanišču, so grmeli topovi. Ob inkrunanju je carja

pozdravljala nepregledna množica. Na potu iz Bara na Cetinje je bil car predmet navdušenih ovacij. Na Cetinju je carja sprejel knez Nikolaj s prestolonaslednikom Danilom in kneževičem Mirkom. Zvonovi vseh cerkva so zvonili. Vladača sta se objela in se poljubila. Car bo stanoval v bolgarskem poslanštvu.

Odlikovanja povodom jubileja črnogorskega kneza.

R. — Cetinje, 22. avgusta. Povo-

dom jubileja kneza Nikolaja bo vla-

da predložila v odlikovanje nad 200

odličnih srbskih rodoljubov iz Črne

gore, Avstro - Ogrske, Srbije in Tur-

čije.

Volitve na Grškem.

Atene, 22. avgusta. Volitve v grško narodno skupščino se vrše v največjem miru. Venizelos je bil izvoljen, kakor zatrjujejo poročila, v dveh okrajih.

Gospodarstvo.

Kako so postali Angleži najpremožnejši narod. — Nam v poduk.

Angleže smatra danes ves svet za tisti narod, ki se je povzpela na narodnogospodarskem polju na najvišjo stopnjo — in sicer popolnoma opravičeno, saj so Angleži tudi najpremožnejši narod na svetu. — Prvo podlago svojega bogastva so si ustanovili z živlenskimi zavarovanjem — katerega goje že poldrugo stoletje. — Oni imajo približno že za 18.000 milijonov zavarovanih vsot — v naši državi pa jih imamo komaj za 2.100 milijonov. Na Angleškem pride z vsako smrtjo tudi denar — zavarovana vsota — v hišo in vsaka starejša oseba je dobila gotovo po 3—4 v svojem življenju svoje zavarovane vsote na roke. A pri nas pride po večini z vsako smrtjo v hišo le siromaštvo, mnogokrat celo beračenje; ako se kdo naših zavaruje le enkrat v svojem življenju, pa misli, da je že storil nekaj izvanrednega. Ali bi ne kazalo tudi posebno nam Slovincem posnemati sistematično Angleže? Saj vemo tudi mi, da nas doleti smrt vse, prej ali slej, zakaj bi ne izkoristili tega dejstva in si začeli tako množiti svoje rodbinsko in narodno imetje tudi mi? Ne dopuščajmo več smrti, da bi nam samo pobirala — ona naj nam odslej tudi prinaša; tega smo mi gotovo bolj potrebni nego bogati Angleži. Kar so dosegli oni, dosežemo lahko tudi mi; tudi mi imamo jako dobre slovanske zavode, ki se pečajo z zavarovanjem na življenje, poslužujmo se jih pridno, kakor Angleži svojih, potem postanemo tudi v doglednem času bogat narod.

Med drugimi zavodi naj omenimo „Prvo Češko“, ki ima generalno zastopstvo za vse slovenske dežele v Trstu, glavna zastopstva v Ljubljani, Kongresni trg 6, v Radovljici, v Gorici, Celju, Mariboru in Celovcu. Stejemo jo za najcenejši, najmodernejši in čisto slovanski zavod, znana nam je tudi vsled različnih stalnih podpor naši družbi sv. Cirila in Metoda.

„Prvo Češko“ so ustanovili češki rodoljubi z lastnim kapitalom, da prekrbe tako avstrijskim Slovanom tudi delniški zavod te stroke, obenem so pa nameravali doseči res najmodernejši, najboljši in najcenejši princip za živlensko zavarovanje, kar se jim je popolnoma posrečilo. V kakih izvrstnih rokah je vodstvo tega zavoda, naj sledi iz tega, da so med drugimi v upravnem svetu n. pr. bivši finančni minister Čeh eksceleca dr. Jos. Fiedler, najznamenitejši češko-slovanski financier; Henrik Maštalka, znani veletržec in tudi češki ministrski kandidat; Fr. Maršner, istotako dobro znani veletržec; dr. Ferdinand Tonder ter Ljudevit Worel, med najbolj priznanimi češkimi ekonomii itd. Ta imena prepičajo gotovo vsakega, kako izvrstno vodstvo ima „Prva Češka“. 2821

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustoslemšek.

Vsem sorodnikom, prijateljem in
znancem se naznanja prežalostna
vest, da je naša nepozabna mati,
sestra in tašča, gospa 2824

Uršula Kerstein

c. kr. sodnika vdova

snoči, dne 21. avgusta ob pol 9. uri
zvečer, previdena s sv. zakramenti
za umirajočo, po dolgi in mučni
bolezni mirno v Gospodu zaspala.
Pogreb predrage rajnice se vrši
v torek dne 23. t. m. ob polšestih
popoldne iz hiše žalosti, Dunajska cesta
št. 19, na pokopališče k Sv. Križu.
Drago pokojnico priporočamo v
blag spomin.

V Ljubljani, dne 22. avgusta 1910.

Žalujoci ostali.

Brez vsakega posebnega naznaila.

Meteorološki poročila.
Vilma od 10.00.00. 20.00.00. 21.00.00. 22.00.00.

Ura	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
20. 2. pop.	738.0	30.3	sr. jz. h.	pol obl.	
9. zv.	739.4	22.2	brev. vetr.	jasno	
21. 7. zj.	741.1	17.5	sl. jz. h.	megla	
2. pop.	739.0	29.3	sr. jug.	jasno	
9. zv.	737.7	22.2	slab. jug.	jasno	
22. 7. zj.	735.8	17.1		megla	

Srednja predvečerajska temperatura 23.5°. norm. 18.4° in včerašnja 23.0°, norm. 18.3°. Padavina v 24 urah 0.0 mm in 1.0 mm

Več pomočnikov
sprejemom v trajno delo 2805
Droslav Bodlaj, čevljar, Postojna.

poštna voza
proda Ivan Modic, Nova vas pri Raketu. Cena po dogovoru. 2797

Lepo stanovanje
s 3 sobami in vsemi pritliklinami se za novembrov termin odda. 2822
Sodna ulica št. 6, II. nadstr.
Poizve se pri lastniku hiše.

Iščem učiteljico
veselega in prijetnega značaja za podučevanje 7letne deklice. 2818
Ponudbe na dr. Ferd. Müllerja, odvjetnika v Celovcu.

Učenec
iz boljše hiše in s primerno šolsko izobrazbo se sprejme v trgovino z mešanim blagom pri Ivanu Razboršku v Šmarinem pri Liti. 2791

HIŠA
v Radovljici, obstoječa iz 4 sob, kleti in vrta. — Poizve se pri Antonu Marolt na Bledu, Grad št. 141.

Iščem sodruga
s kapitalom 20.000 kron za razširjenje izborna uspevala trgovine z lesom, senom, sadjem itd. Popolna varnost in lep dobiček zagotovljen. Praktično sodelovanje se ne zahteva. Ponudbe pod „Lepi dobiček“ na upravnishvo »Slov. Naroda«. 2823

Železnato vino
Ikarja Piccolija v Ljubljani, c. in kr. dvorni založnik, papežev dvojni založnik, vsebuje za slabokrvne in nerodne osebe, za blede, slabotne otroke, lahko prebavljiv železnat izdelek. Polovična steklenica K 2—. Poštni zavoj (4 steklenice) franko zavoj in poštnina, stane K 8.40. Naročila po povzetju.

Stopnice, balustrade i. t. d.
Najnižje cene!

Zaloga sukna, platna, modnega in : : manufakturnega blaga.
Franc Souvan sin, Ljubljana
Mestni trg št. 22 in 23.
Manufakturna veletrgovina. 2280
Največja zaloga : : preprog. : : Popolne opreme : : za neveste. : :

Izkušen strojnik
ki je tudi izučena strojni ključavničar, z izvrstnimi izpričevali, laže primerno strojništvo službe, najraje na kakih parni žagi. Nastop lahko takoj ali pa s 1. oktobrom. — Naslov: F. T. poštno ločilo, Brezovica pri Ljubljani.
No I 579/10/2 2817

Oklic.
Dne 27. avgusta 1910 ob 3. uri popoldne se vrši
prostovoljna sodna dražba vile „Epos“ na Bledu
nad hotelom »Petra« na licu mesta. Izključna cena 28.000 kron. Dražbeni pogoji se vpogledajo pri podpisnem sodišču, soba št. 29 in pri županstvu na Bledu.
C. kr. okrajno sodišče v Radovljici, odd. I., dne 20. avgusta 1910.

ANT-TOMEC
izvoz sukna u Humpoku (Čehoslovaška)
Najbolje sukno i pomodnoro bu nudi tvrdka
ANT-TOMEC
21 let staro, z dobrimi izpričevali, lepega vedenja, laže s 1. septembrom službo za opravljanje vseh domačih opravil, pri kakih dobri slovenski družini če mogoče brez malih otrok. Gre tudi na deželo. Plača po dogovoru. 2819
Cenjene ponudbe naj se blagovolijo poslati pod „Zavešna Slovenka“ na upravništvo »Slovenskega Naroda«.

Dekle
21 let staro, z dobrimi izpričevali, lepega vedenja, laže s 1. septembrom službo za opravljanje vseh domačih opravil, pri kakih dobri slovenski družini če mogoče brez malih otrok. Gre tudi na deželo. Plača po dogovoru. 2819
Cenjene ponudbe naj se blagovolijo poslati pod „Zavešna Slovenka“ na upravništvo »Slovenskega Naroda«.

Dr. Démeter Bleiweis-Trsteniški
strokovni zdravnik za notranje bolezni in bolezni v vratu in nosu
Kongresni trg 15
ordinira do 9. septembra le ob sobotah. 2820

C. kr. avstrijske državne železnice.
Izvoček iz voznega reda.
Veljaven od 1. maja 1910.
Odhod iz Ljubljane (j. d. št.)
7-03 jutraj. Osebn. vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.
7-25 jutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Št. Janž, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
9-12 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, z zvezo na brzovlak v Celovec, Dunaj j. k., Linc, Prago, Draždane, Berlin, Beljak, Badgastein, Solnograd, Monakovo, Koln.
1-40 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, Celovec, Gorica, Trst.
1-52 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Št. Janž, Straža-Toplice, Kočevje.
3-30 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.
5-35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Trbič, Jesenice, z zvezo na brzovlak v Beljak, Celovec, Dunaj j. k., Badgastein, Solnograd, Monakovo, Inomost, Frankobrod, Wiesbaden, Koln, Düsseldorf, Vleissingen, Trbič.
7-40 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Št. Janž, Rudolfovo, Kočevje.
10-10 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.
Odhod iz Ljubljane (državni hotelov):
7-28 jutraj. Osebn. vlak v Kamnik.
2-05 popoldne. Mešanec v Kamnik.
7-38 zvečer. Mešanec v Kamnik.
11- ponoči. Mešanec v Kamnik le ob nedeljah in praznikih.
Prihod v Ljubljano (državne železnice):
7-00 jutraj. Osebn. vlak iz Jesenic, v zvezi na brzovlak iz Berlina, Draždane, Prage, Linca, Celovca, Monakovega, Solnograda, Badgasteina, Beljaka, Gorice, Trsta, Trbiča.
9-02 jutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Rudolfovega, Grosuplje, Št. Janža.
11-20 popoldne. Osebn. vlak iz Trbiča, Gorice, Jesenic, v zvezi na brzovlak iz Dunaja, z k., Celovca, Vleissingena, Düsseldorfa, Kolna, Wiesbadna, Frankobroda, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Badgasteina, Beljaka.
2-50 popoldne. Osebn. vlak iz Kočevja, Straža-Toplice, Rudolfovega, Grosuplje, Št. Janža.
4-17 popoldne. Osebn. vlak iz Trbiča, Celovca, Beljaka, Gorice, Trsta, Jesenic, Trbiča.
5-55 zvečer. Osebn. vlak iz Jesenic, v zvezi na brzovlak iz Berlina, Draždane, Prage, Linca, Celovca, Monakovega, Solnograda, Badgasteina, Beljaka, Dunaja j. k.
9-15 zvečer. Osebn. vlak iz Beljaka, Trbiča, Celovca, Trsta, Gorice, Jesenic, Trbiča.
9-07 zvečer. Osebn. vlak iz Kočevja, Straža-Toplice, Rudolfovega, Grosuplje, Št. Janža.
11-22 ponoči. Osebn. vlak iz Trbiča, Celovca, Beljaka, Trsta, Gorice, Jesenic.
Časi prihoda in odhoda so navedeni v srednje evropskem času.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Veletrgovina z železnino
„Merkur“
Peter Majdič, Celje
se priporoča.

Kdor zida ali rabi cementne izdelke naj zahteva cene od
tvoznice cementnih izdelkov **Jos. Cihlar**
Ljubljana, Dunajska cesta št. 67, nasproti togičarske vojarnice.

Geopodružbo in konzumno društvo v Lohvi na Krasi, da svojo
prodajalno
z mešanim blagom
v najem.
Pogoji pri načelnstvu. 2787

Za slabokrvne in prebolele
je zdravniško priporočeno črno damatinsko vino 1774
Kuč
najboljše sredstvo.
4 steklenice (5 kg) franko K 4 —.
Br. Novakovič, Ljubljana.

Uradniško hranilno društvo
Gradoe, Herrengasse 7, II. nadstr.
Osebn. kredit in posojila za ranžiranje uradnikom, profesorjem, učiteljem umirovljenecem itd. pod najugodnejšimi pogoji eventualno tudi brez porokov proti enkratnemu poroščenemu prispevku. Nikakih predstroskov. Prospekte in pojasnila daje za Kranjsko: 4845
J. Kosem, Ljubljana,
Krakovski nasip št. 22.

Nikdar več!
ne premenjam mila, odkar rabim Bergmannovo lilijsko mlečno milo z lesenim konjičkom (znanka lesen konjiček) tvrdke Bergmann & Co., Dečin na L., ker je to edino najbolj učinkujoče medicinalno milo proti solnčnim pegam in za negovanje lepe, mehke in nežne polti. Kos po 40 vin. se dobiva po vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah itd. II 505

Usojam si vlijudno opozoriti, da sem prevzel glavno zastopstvo
„Prve Češke“ življenske zavarovalnice.
1986
Nadalje opozarjam, da preskrbujem kulantno
vsakovrstna posojila in kredite
kakor: trgovske, stavbne, hipotekarne, uradniške in menične kredite.
Leo Franke, Ljubljana, Kongresni trg št. 6, I. nadstr.

Št. 23590 ad. 2800
Razglas.
Tlakarino, katere pobiranje je c. kr. deželna vlada za Kranjsko glasom razpisa z dne 17. januarja letos, št. 30951 ex 1909, mestni občini ljubljanski dovolila za nadaljnjo dobo 5 let, je odsle plačevati vselej sproti kadar se prestopi mitnica torej pri vstopu v mesto in zopet pri izstopu iz mesta v izmeri po 8 (osem) vinarjev za vsako vpreženo, po 4 (štiri) vinarje pa za vsako gnano živino.
Vprežena ali gnana živina, za katero je bila tlakarina pri vstopu v mesto plačana, je tlakarine prosta ob izstopu, če izstopi iz mestnega ozemlja pri kakih drugi mitnici še isti dan, kakor je vstopila v mesto, ali pa vsaj naslednji dan in se doprinese s tlakarinsko boleto dokaz, da je bila tlakarina pri vstopu tisti ali prejšnji dan plačana.
Glede oprostite od tlakarine veljajo določila, katera so bila predpisana glede erarske cestarine v §. 17. in 18. oziroma 24. zakona z dne 26. avgusta 1891, državnega zakonika št. 140.
Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dne 16. avgusta 1910.
Župan: Iv. Hribar l. r.

AGRO-MERKUR,
osrednja nakupovalna in prodajalna zadruga v Ljubljani.
razpisuje
1.) službo ravnatelja.
Zahteva se popolna trgovska naobrazba in praktična izvežbanost za samostalno vodstvo zadrugnega nakupovanja in prodaje, importa, eksporta itd.
Zahteva se tudi znanje v trgovini potrebnih jezikov. 2812
2.) Službo korespondenta.
Zahteva se popolno trgovsko naobrazbo, slovensko in nemško steno-grafijo, strojepisje in znanje jezikov.
Nastop služb takoj. — Plača po dogovoru.
Ponudbe do 30. avgusta t. l.

Cevi, korita i. t. d. 2809
Najnižje cene!